

VERTAILUTAUKKO KANSALLISISTA RAKENTAMISMÄÄRÄYKSISTÄ SUOMESSA, RUOTSISSA JA NORJASSA

Taulukko sisältää uudisrakentamiseen liittyviä määräyksiä asunosuunnittelusta, esteettömyydestä, käyttöturvallisuudesta, meluntorjunnasta, kosteudenhallinnasta, paloturvallisuudesta.

Rakentamismääräyksiä on koottu seuraavista kokoelmista:

Suomen säädöskokoelma 2018

Boverkets byggregler –föreskrifter och allmänna råd
BFS 2011:6-2017:5

Veiledning om tekniske krav til byggverk
Byggteknisk forskrift (TEK17) med veiledning
1.7 2017 (12.12.2017)

	Määräykset
	Ohjeet
	Määräyskokoelmien ulkopuoliset asetukset ja ohjeet

SISÄLLYSLUETTELO

PIHA–ALUEET	1
JÄTE	3
RAKENNUKSEEN JOHTAVAT	4
KULKUVÄYLÄT	
SISÄÄNKÄYNTI	5
LUISKA	7
ULKOPORRAS	7
SISÄPORRAS	8
TASANNE	10
KÄSIJOHDE	10
KAIDE	11
LASIPINNAT	12
ULKO–OVET	13
OHJAUSLAITTEET	14
VÄLIOVET	15
RAKENNUKSEN SISÄISET	15
KULKUVÄYLÄT	
HISSI	16
ASUINHUONEISTO	17
ASUINHUONEISTO USEASSA	19
KERROKSESSA	
RAKENNUS, JOSSA USEITA	19
ASUINKERROKSIA	
HUONEKORKEUS, KERROSKORKEUS	19
IKKUNAT, LUONNONVALO JA	20
VALAISTUS	
TERASSI, PARVEKE	21
HYGIENIATILAT	21
VARASTO JA SÄILYTYS	23
RAKENNUKSEN YLEISET TILAT	24
HUOLTOTILAT	24
LÄMPÖ JA LAITTEISTOT	25
PUHTAUS, TERVEYS, ILMANVAIHTO	26
VESI JA VIEMÄRI	32
KOSTEUDENHALLINTA	35
MELU JA ÄÄNIOLOSUHTEET	38
VESIKATTOVARUSTEET	40
POISTUMISTIET	41
PALO–OSASTOINTI	41
PALOLUOKAT	42

MÄÄRÄYKSET KOSKIEN UUSIA ASUINRAKENNUKSIA	SUOMI	NO.	RUOTSI	NO.	NORJA	NO.
PIHA-ALUEET						
Piha-alueen esteettömyys	Asunnosta on päästävä vaivatta ja turvallisesti oleskeluun tarkoitetuille alueille ja leikkipaikoille.	1008/2017 9 §			Piha-alueet tulee järjestää esteettömiksi jos ne on tarkoitettu kaikille tai asuinrakennus vaatii hissien. Leikkiä ja lepoa varten tarkoitettulla alueella tulee olla >1600x1600 mm tasainen alue (jotta kaikki voivat osallistua)	TEK17 § 8-2 (1) a), b), § 8-3 (5) a)
Yhteisten piha-alueiden kynnykset ja tasoerot	Jos kulkuväylällä on porras, sen yhteydessä on oltava luiska (tai pyörätuolin käyttäjille soveltuva nostolaite)	241/2017 2 §	Yhteiset piha-alueet tulee suunnitella ilman tasoeroja. Jos tasoeroa ei voi välttää, tulee järjestää 900-1000 mm leveä luiska	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:122	Tasoerot tulee suunnitella siten, ettei vahinkoja tapahdu.	TEK17 § 8-3 (3) b)
Pinnoitemateriaalien ominaisuuksista					Sellaisia pihan pinnoitteita saa käyttää, jotka märkinä tai jäätyneinä eivät ole niin liukkaita, että aiheuttaisivat kaatumisvaaran.	TEK17 § 12-5 3.
Putoamissuoja piha- ja leikkialueilla	Jyrkät >700 mm tasoerot tulee rajata kaitein tai istutuksin tai päällystettävä putoamista vaimentavilla pinnoitteella	17 § 1007/2017			Tasoerot >3 m (sekä kovilla alustoilla > 0,5 m) rajataan kaiteella, aidalla tai tiheällä kasvillisuudella	TEK17 § 8-3 (3) b) 1., 2., § 12-5 4., 5.
Ympäristön ja kulkuväylien valaistus	Ympäristö on valaistava tarkoituksenmukaisesti. Valaistus ei saa aiheuttaa turvallisuutta vaarantavaa häikäisyä.	10 § 1007/2017	Kulkureiteillä, autopaikoilla ja jättöpaikoilla sekä ulkoalueilla on oltava riittävä valaistus jotta kaikki löytävät tiensä perille	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:1224 3:1424	Ulkoalueet on valaistava riittävällä ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Häikäisevää valoa on vältettävä.	TEK17 § 8-3 (2) a), § 12-6 (6) e)
Kontrastimerkinnät ja valaistus	Kulkureiteillä olevat tasoerot on osoitettava selvästi valaistuksen ja pintojen tummuuserojen tai huomiomerkitöiden avulla	10§ 1007/2017	Sisäänkäynnit, hissien ovet, poistumistiet sekä portaat ja rampit tulee olla helposti havaittavissa myös niille, joilla on alentunut näkökyky.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:1423	Piha-alueille on järjestettävä tarpeeksi auringonvaloa ja keinovaloa. Pihoilla on myös huolehdittava varjostuksesta, sääsuojauksesta sekä meluntorjunnasta.	TEK17 § 8-3 (1) a).
Aukot ja kuilut piha-alueilla			Jos pinnoilla tai kulkureiteillä on aukkoja tai jätekuiluja, tulee aukkojen olla peitetyjä kansilla, ralleilla, ritilöillä tai vastaavilla suoilla. Suojien täytyy olla sellaisia etteivät lapset voi niitä avata.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:92		
Leikkilaineet ja -välineet	Leikkivälineiden on oltava turvallisia ja niiden alustan rakenteen tarkoitukseen sopiva ja iskua vaimentava.	17 § 1007/2017	Tulee järjestää siten, ettei henkilövahinkoja aiheudu. Telineiden alustat/kentän pinnoitteet tulee olla iskuvaimennettuja.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:93		

Kiinteät altaat (kylpemiseen ja uimiseen)			Tulee suojata asianmukaisesti, jotta lapsille ei aiheudu/sattuisi vahinkoja. Suojaukseen voi käyttää esimerkiksi aitaa tai suojaverkkoa. <200 mm syvä muoviallas ei tarvitse suojavarusteita.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:951		
Lammet ja purot sekä vettä sisältävät säiliöt/kaivot			Tulee suojata/rajata siten, että veteen putoamisen riski pienenee. Jos veden syvyys on <200 mm, ei suojausta tarvita.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:952	Altaat purot ja vastaavat tulee suojata >1500 mm korkealla aidalla tai peittää, jotta niihin ei pääse putoamaan. Jos veden syvyys on <200 mm ei suojausta tarvita.	TEK17 § 8-3 (4) a., b., c.
Allasta ympäröivä aitaus			Aitauksen olisi hyvä olla >900 mm korkea ja sellainen ettei lapsi pääse ryömimään ali tai kiipeämään yli	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:952	Altaita ympäröivän aidan tulisi olla sellainen, ettei lapsi pääse kiipeämään sitä pitkin, portissa tulee olla kiinteä lukko. Allasta peittävä kansi tulee olla kiinteää materiaalia ja se tulisi varmistaa kiinteällä lukolla.	TEK17 § 8-3 (4)
Autopaikan valaistus	Rakennuksen ja sen ympäristön on oltava käytön ja huollon turvallisuuden mahdollistavalla tavalla valaistu. Valaistus ei saa aiheuttaa turvallisuutta vaarantavaa häikäisyä.	1007/2017 10 §			Parkkipaikka tulee valaista ja merkitä hyvin.	TEK17 § 8-8 (1) b), c)
Autopaikat ja ajoväylät	Järjestettävä siten, että pihoille ajo, jätetilojen käyttö ja huoltoajo piha-alueella ei aiheuta häiriötä tai vaaraa asumiselle tai piha-alueen muulle käytölle.	1008/2017 9 §	Pihaan on järjestettävä kääntö-/jätöpaikka <25 m etäisyydelle sisäänkäynnistä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:122	Pihateiden tulee olla turvallisia ja mitoitettu tarkoitettulle ajoneuvolle ja kuljetukselle, eikä niissä saa olla esteitä.	TEK17 § 8-4 (1)
Esteettömien autopaikkojen lukumäärä	>1 ap jos rakennusta varten on autopaikkoja. Autopaikka on merkittävä liikuntaesteisen henkilön tunnuksella.	2 § 241/2017	Tarpeen mukaan	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:122	Hissiliisessä rakennuksessa esteettömiä autopaikkoja tulee olla riittävä määrä. Lukumäärän arvioi kunnan viranomainen. Suositeltavaa on >1 esteetön ap jos rakennusta varten on autopaikkoja.	TEK17 § 8-8 (1) 1.
Esteettömän autopaikan etäisyys sisäänkäynnistä			<25 m	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:122	Niin lähellä pääsisäänkäyntiä kuin mahdollista	TEK17 § 8-8 (1) a)
Esteettömän autopaikan pituus	5000 mm	2 § 241/2017			>6 m	7.6 (Håndbok V129, Universell utforming)
Esteettömän autopaikan leveys	3600 mm	2 § 241/2017	>5000 mm, <5000 mm jos voi hyödyntää viereistä kävelytiestä	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:122	>4,5 m	7.6 (Håndbok V129, Universell utforming)
Autopaikoituksen kaltevuus			<1:50	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:122		

Ulokkeet ja kiinnikkeet	Rakennuksesta ulkonevan rakennusosan, laitteen tai varusteen kuten parvekkeen, erkkerin, katoksen, opasteen, valaisinlaitteen ja markiisin alareunan vapaa korkeus maasta tai ajo- ja kulkuväylän pinnasta on oltava vähintään 2,2 metriä.	19 § 1007/2017	Rakennuksen osat, ulokkeet tai kiinnikkeet jotka ovat <2200 mm korkeudella tulee merkitä hyvin.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:31	Sisäänkäynneissä ei saa olla sellaisia ulokkeita, jotka voisivat vahingoittaa kulkijaa.	TEK17 § 12-4 (1) 1.
Liikkuvat rakennusosat	Ovien, porttien ja puomien on toimittava turvallisesti siten, etteivät ne aiheuta tapaturman vaaraa. Ne on varustettava tarkoituksenmukaisin turvavarustein.	13 § 1007/2017	Sähkömoottorilla varustetut ovet, portit, puomit ja ristikot tulee suunnitella siten, että niitä on turvallista käyttää. Rakennuksen liikkuvat ja pyörivät osat tulee suunnitella ja järjestää siten, ettei henkilövahinkoja aiheudu törmäyksestä tai puristuksiin jäämisestä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:94, 8:31		
Pyöröovet			Pyörivät ovet tulee olla läpinäkyviä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:31		
Automaattilaitteistot/-koneistot			Ovet, portit, puomit ja muut moottorilla toimivat joko automatisoidut tai manuaalikäyttöiset laitteistot tulee suunnitella siten, että henkilövahingoilta vältytään.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:33		
JÄTE						
Jätehuolto	Jätehuollon edellyttämät tilat ja rakennelmat on järjestettävä. Jätehuolto tulee toteuttaa siten, ettei sen järjestäminen aiheuta haittaa terveydelle eikä ympäristölle.	157 § 1999/132 Maankäyttö- ja rakennuslaki	Rakennuksessa tai sen läheisyydessä on oltava jätehuone, joka soveltuu kaikille rakennuksen käyttäjille. Pientaloissa voi käyttää irtoneaisia jätessäiliöitä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:422	Rakennukselle tulee järjestää jätteiden lajittelupiste. Jätekuilun, jäteimun(envac) tai muiden jätejärjestelmien käyttö ei saa aiheuttaa häiritsevää ääntä hajua tai muuta haittaa.	TEK 17 § 12-12 (1)
Jätehuoneen sijoitus			Asuinkerrostalon jätehuoneen tulisi olla <50 m päässä sissänkäynnistä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:422		
Jätessäiliö					Esteettömän jätessäiliön aukko ei saa olla yli 1200 mm korkeudella. Jättepisteelle kulku ja sen käytön tulee olla helppoa ja esteetöntä.	TEK 17 § 12-12 (2)
Jätteen kuljetus			Jätehuonetta ei saa sijoittaa siten, että jätteet täytyy kuljettaa sellaisten tilojen läpi tai suorassa yhteydessä olevien tilojen läpi, joissa ihmiset ovat muuten kuin väliaikaisesti tai jossa ruokaa säilytetään.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:422		

Jätehuoneen mitoitus			Jätehuoneen tulee soveltaa kohteen jätemääriin ja tyhjennysväliin, erilaisten jätteiden kierrätykseen, astioiden puhdistukseen sekä olla paikallisten jätemääräysten mukainen. Tilan tulee olla käyttöturvallinen.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:422	Jätesysteemi on hyvä mitoittaa rakennuksen käytön, henkilömäärän, lajittelujakeen ja tyhjennysvälin mukaiseksi.	TEK 17 § 12-12 (1) 1.
Kierrätys			Jätetila tulee suunnitella siten, että jätteiden kierrättäminen on mahdollista. Sekajätteelle tulee olla erillinen astia.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:422		
RAKENNUKSEEN JOHTAVAT KULKUVÄYLÄT						
Kulkuväylät ja pihatiet	Pihan kulkuteiden portaineen ja luiskineen on oltava turvallisia sekä varustettu tarkoituksenmukaisin kaitein ja käsijohtein.	17 § 1007/2017	Pihatiet tulee järjestää siten, että liikunta- tai näköesteinen henkilö voi kulkea ilman apua.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:1221	Kulku asuinrakennukseen tulee olla esteetön.	TEK17 § 8-5 (1) a)
Esteetön kulku rakennukseen	Järjestettävä siten, että kulku asunnoista vaivatonta ja turvallista.	1008/2017 9 §	Ainakin yksi esteetön kulkuväylä täytyy järjestää asunnon, autopaikoituksen, ajoteiden ja virkistysalueiden välille.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:122		
Pihatien kaltevuus	<1:20 (5%)	2 § 241/2017	<1:50 sivusuunnassa	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:122	<1:15, jos matkaa <5m voi kaltevuus olla >1:12. (>1:50 jos rakennuksessa on hissi) Määräystä ei sovelleta jos se tontin kaltevuuden vuoksi on mahdotonta.	TEK17 § 8-5 (1) b), (2)
Pihatien vapaa leveys	>1200 mm	2 § 241/2017	>1500mm, >1000 mm jos 10 m välein kääntymispaikka	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:122	Esteettömissä rakennuksissa >1600 mm, >1400 mm jos matka <5 m (>1800 mm jos rakennuksessa on hissi)	TEK17 § 8-5 (3), § 8-5 (4) a)
Vapaa leveys pensaiden ja aitojen kohdalla/välistä	>1200 mm	2 § 241/2017	900mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:122		
Ovettomat kulkuaukot ja käytävät	>1200 mm	2 § 241/2017			>1200mm leveä jos alle 5m pitkä	TEK17 § 12-6 (5) b)
Piha-alueet ja ajoväylät	Piha- ja leikkialueet sekä kulkuväylät on erotettava ajoväylästä ja pysäköintipaikasta. Jos ne risteävät, risteys täytyy merkitä rakenteellisin ratkaisuin. Ajoneuvoliikenteelle tarkoitetut reitit on sijoitettava niin, ettei oven ja portin avautumisen vaatimaa tilaa tai jalankulun reittiä rajoiteta	16 § 1007/2017			Piha- ja leikkialueet tulee erottaa pihaliikenteestä.	TEK17 § 8-3 (3) a)

Pihatien materiaalista	Pihatien tulee olla helposti havaittava, pinnaltaan tasainen, kova ja luistamaton kulkuväylä tontin tai rakennuspaikan rajalta sekä tilasta ja alueelta, joka palvelee rakennuksen käyttöä.	2 § 241/2017	Pihatiet on suunniteltava siten, että kaltevuus, kosteus tai jäätyminen ei aiheuta liukastumista tai kompastumista. Pihatiet tulee pinnoittaa soveltuvalla materiaalilla.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:22	Kova ja luistamaton pinta, helposti havaittavissa ja tarpeen mukaisesti valaistu.	TEK17 § 8-5 (4) c), d), e)
			Jos pihatie/kulkutie pinnoitetaan erilaisilla materiaaleilla, tulee niiden liukkausominaisuuksien olla samanlaiset.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:22	Pihatien materiaali tulee olla sellainen, että lumettomissa olosuhteissa pyörätuolilla ja rollaattorilla voi kevyesti kulkea eivätkä ne uppoa tai jumiudu pinnoitteeseen.	TEK17 § 8-5 (4) c) 1., 2.
Kontrastimerkinnot ja valaistus	Kulkureiteillä olevat tasoerot on osoitettava selvästi valaistuksen ja pintojen tummuuserojen tai huomiomerkintöjen avulla	10§ 1007/2017	Kulkureiteillä, autopaikoilla ja jätöpaikoilla sekä ulkoalueilla on oltava riittävä valaistus jotta kaikki löytävät tiensä perille	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:1224 3:1424		
Lumiesteet katolla	Leikki- ja oleskelualueen sekä rakennusta ympäröivän kulkuväylän ja muun yleisen alueen on oltava suojattu rakennuksen katolta putoavalta lumelta ja jäältä lumiestein. (Katemateriaali ja katon kaltevuus huomioon ottaen.)	18 § 1007/2017	Suojavarusteet putoavan lumen ja jään varalle on järjestettävä rakennuksen sisäänkäyntien kohdalle jos harjakorkeus on >8 m tai kaltevuus >1:3 (18%)	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2434	Jos katolta voi pudota lunta, tulee katolle järjestää lumiesteet varsinkin kulkureittien ja sisäänkäyntien läheisyyteen. Lumiesteiden tarve määräytyy katemateriaalin ja kaltevuuden mukaan.	TEK17 § 10-3 (2) 1.
Porras ja luiska kulkuväylällä	Jos kulkutiellä on porras, tulee sen yhteydessä olla myös kiinteästi asennettu luiska tai henkilönostin.	2 § 241/2017				
SISÄÄNKÄYNTI						
Sisäänkäynti	Asuinrakennuksen sisäänkäynnin korkeusaseman on sijaittava maanpinnan suhteen luontevasti.	6 § 1008/2017	Rakennuksen pääsisäänkäynnin tulee olla esteetön ja käytettävissä ilman apua sekä helposti havaittavissa. Sisäänkäynnin tulee olla tarpeeksi tilava pyörätuolin käyttöä varten.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:132, 3:142	Sisäänkäynnin tulee olla näkyvä, keskeisesti sijoitettu rakennukseen saapumista ajatellen. Sisäänkäynnin tulee olla turvallinen ja helppo käyttää. Koskee kaikkia sisäänkäyntejä.	TEK17 § 12-4 (1)
Yhdenvertaisuus					Kaikkien ihmisten, joille rakennus on tarkoitettu, tulee voida käyttää rakennusta yhdenvertiasesti. Esimerkiksi erillistä sisäänkäyntiä ei saa tehdä pyörätuolilla kulkeville.	TEK17 § 12 Innledning

Lumiesteet	Sisäänkäynnin ja kulkuväylän on oltava suojattu rakennuksen katolta putoavalta lumelta ja jäältä lumiestein katemateriaali ja katon kallistus huomioon ottaen.	18 § 1007/2017	Suojavarusteet putoavan lumen ja jään varalle on järjestettävä rakennuksen sisäänkäyntien kohdalle jos harjakorkeus on >8 m tai kaltevuus >1:3 (18%)	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2434	Rakennus tulee varustaa siten, ettei lumi ja jää voi pudota ihmisten tai eläinten päälle.	TEK17 § 10-3 (2)
Katos	Sisäänkäynti tulee suojata katoksella kinostuvalta lumelta.	18 § 1007/2017				
Ulko-ovi	Rakennuksen oven on oltava helposti avattavissa myös olosuhteiden muuttuessa.	13§ 1007/2017				
Automaattioven avauspainike			800 mm lattiatasosta, >700 mm etäisyydelle ovesta, mieluiten 1000 mm etäisyydelle	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:143	800-1200 mm korkeudelle lattiatasosta, oven aukeamissäteen ulkopuolelle vähintään 850 mm, ei 500 mm lähemmäksi nurkasta	TEK17 § 12-4 (2) e) 1. ja TEK17 § 12-13 (3) b) ja TEK17 § 12-18 (3) a)
Ulokkeet	Rakennuksesta ulkonevan rakennusosan, laitteen tai varusteen kuten parvekkeen, erkkerin, katoksen, opasteen, valaisinlaitteen ja markiisin alareunan vapaa korkeus maasta tai ajo- ja kulkuväylän pinnasta on oltava vähintään 2,2 metriä.	19 § 1007/2017			Sisäänkäynneissä ei saa olla sellaisia ulokkeita, jotka voisivat vahingoittaa kulkijaa.	TEK17 § 12-4 (1) 1.
Kynnys	<20 mm, jos ääni- tai kosteusolosuhteiden vuoksi välttämätöntä. Kynnys on muotoiltava siten, että pyörätuolilla pääse helposti yli	4 § 241/2017	Niin matala kuin mahdollista, jolloin pyörätuolilla pääsee helposti kynnyksen yli	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:243	<25 mm, jos ääni- tai kosteusolosuhteiden vuoksi välttämätöntä	TEK17 § 1-3 m)
Ovien ja porttien esteetön käyttö	Rakennuksen ulko-oven ja asuinrakennuksen käyttöä palvelevan tilan oven on toimittava siten, että liikkumis- tai toimimisesteinen henkilö voi sen helposti avata.	4 § 241/2017	Esteettömät ovet ja portit tulee suunnitella siten, että niistä voi kulkea pyörätuolilla ja että niiden edustalla on riittävästi tilaa oven avaamiseen ja sulkemiseen.	BFS 2011:6 3:143	Oven avaamisen, ovikellon sekä lukon käyttö tulee olla mahdollista pyörätuolista.	TEK17 § 12-4 (1) 3.
Vapaa tila oven aukeavan sivun vierellä	>400mm	3 § 241/2017	>300 mm	SS 91 42 21:2006	Liuku- ja saranaoven vierellä tulee olla riittävästi tilaa, jotta pyörätuolista voi avata ja sulkea oven. (Esteetön rakennus)	TEK17 § 11-13 (3) d)
Vapaa tila ulko-oven edessä (tasanne)	>1500x1500mm	3 § 241/2017	>1200x2000 / 1450x1700 / 1600x1500 / 2050x1200 mm	SS 91 42 21:2006	>1500 x 1500 mm, saranaoven säde ei voi olla vapaan tilan sisäpuolella	TEK17 § 12-4 (2) d)

Kontrastierot ja valaistus	Rakennuksen ja sen ympäristön on oltava tarpeenmukaisesti valaistu. Valaistus ei saa aiheuttaa turvallisuutta vaarantavaa häikäisyä. Rakennuksen pintojen ja valaistuksen on oltava sellaiset, että havaitsemisen kannalta tarvittavat valoisuuserot saavutetaan.	10 § 1007/2017	Valaistus tulee suunnitella/muodostaa siten, että liikunta- tai näkörajoitteinen henkilö löytää helposti perille.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:1424	Esteettömyyttä vaativissa rakennuksissa tulee sisäänkäynnin ja oven olla valaistu siten että ne erottuvat ympäristöstä.	TEK17 § 12-4 (2) a)
Sisäänkäyntien ja käytävien vapaa leveys			>1300 mm, pilarien ja vastaavien esteiden kohdalla >800 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:142		
Sisäisellä kulkuväylällä oleva ovi tai aukko	>850 mm	4 § 241/2017				
LUISKA						
Luisan suunnittelu	Luisan on oltava helposti havaittava, suora, pinnaltaan tasainen, kova ja luistamaton.	2 § 241/2017	Luisan tulee soveltua liikuntaesteisen käyttöön. Rakennukseen johtavalla ja rakennuksen sisäisillä kulkuväylillä olevat luiskat tulee olla sellaiset, että niillä liikkuminen on turvallista.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:1222, 3:1422, 8:91	Luisan leveys tulee suunnitella tarkoitukseensa sopivaksi. (Luisan leveyteen vaikuttaa rakennuksen suunniteltu käyttötarkoitus sekä oletettu "ajoväline".)	TEK17 § 12-16 (1)
Kaltevuus	>1:20 (5%), >1:12,5 (8%) jos korkeusero <1000 mm	2 § 241/2017	>1:12 (8,3%), luiska on turvallisempi jos 1:20 (5%)	BFBFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:1222, 3:1422	>1:15, <1:12 jos luiska on alle 3 m pitkä	TEK17 § 12-16 (2)
Luisan kaltevuus ja sääolosuhteet	Jos luisan kaltevuus on jyrkempi kuin 1:20, tulee luiska pitää sisätilaa vastaavassa kunnossa	2 § 241/2017	Rakennuksen sisällä tai sen yhteydessä olevat luiskat tulee olla turvallisia kulkea.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232	Kuivissa ja jäätömissä olosuhteissa luiska ei saa olla niin liukas että sen käyttö voisi aiheuttaa onnettomuuksia.	TEK17 § 12-16 (2) 1.
Levähdyspaikat ja välitasanteet	Ylä- ja alapäässä oltava 1500mm pitkä vaakasuora tasanne. Jos kaltevuus on 1:12,5 (8%), nousua voi olla <1000 mm ja jokaisen 500 mm nousun jälkeen on oltava 2000 mm pitkä välitasanne.	2 § 241/2017	Jos nousua yli 1000 mm, on 500 mm nousun jälkeen oltava 2000 mm pituinen levähdyspaikka	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:1222	Jokaisen 1000 mm:n nousun jälkeen oltava >1500 mm pitkä välitasanne. Pihatie ei lasketa tasanteeksi.	TEK17 § 12-16 (2), § 8-5 (1) c)
Vapaa leveys	>900mm	2 § 241/2017	900-1000 mm tai >1300 mm esteettömissä rakennuksissa	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:122, 3:1222, 3:1422	>900 mm	TEK17 § 12-16 (1)
Suojareunuksen korkeus	>50mm, jos ei rajaudu kiinteään rakenteeseen	2 § 241/2017	>40 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:1222 3:1422		
Kontrastierot ja valaistus	Kulkureitillä olevat luiskat on osoitettava selvästi valaistuksen ja pintojen tummuuserojen tai huomiomerkitöjen avulla.	10§ 1007/2017	Kontrastiero ympäristön sekä tasanteiden ja luiskien välillä saavutetaan toisistaan poikkeavilla materiaaleilla ja sävyillä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:1223		
ULKOPORRAS						
Portaan suunnittelu	Portaan tulee olla turvallinen ja tarkoitukseensa soveltuva. Portaan pinta ei saa olla liukas.	3 § 1001/2017	Portaan kulun kaltevuus ei saa muuttua kesken syöksyn	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:91	Ulkoportaan tulee olla turvallinen ja helppo kulkea. Portaan tulee olla riittävän leveä, nousun ja etenemän suhde tulee olla hyvä.	TEK17 § 8-9 (1)

Ulkoportaan sääsuojaus	Kerrostasojen välisen portaan tulee olla katettu.	3 § 1001/2017				
Uloskäytävän porras	Nousu <180 mm, etenemä >270 mm	4§ 1007/2017				
Ulkoporras, ei katettu eikä lämmitetty	Nousu <130 mm, etenemä >390 mm	5§ 1007/2017	Etenemä >300 mm. Portaassa on hyvä olla useampi kuin kaksi askelmaa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:91		
Ulkoporras, katettu tai lämmitetty	Nousu <160 mm, etenemä >300 mm	5§ 1007/2017				
Kontrastimerkintä	Kulkureitillä olevat askelmat on osoitettava selvästi valaistuksen ja pintojen tummuuserojen tai huomiomerkitöjen avulla	10§ 1007/2017	Ulkoporras on hyvä merkitä kontrastieroin. (Ei välttämätön pientaloissa)	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:91		
Portaan turvallisuudesta			Rakennuksen sisällä tai sen yhteydessä olevat portaat tulee olla turvallisia kulkea.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232		
SISÄPORRAS						
Porrassuunnittelu	Portaan on oltava turvallinen ja tarkoitukseensa soveltuva. Nousun ja etenemän suhteen tulee olla käyttötarkoitukseen nähden helppokulkuinen.	3§, 4 § 1007/2017	Portaan on oltava turvallinen käyttää. Nousun ja etenemän suhde ei saa muuttua kesken portaikon. Yksittäisiä askelmia poikkeavalla nousu/etenemäsuhteella ei saa olla, ellei selkeästi merkitty.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232	Portaan leveyden ja kulkukorkeuden tulee vastata suunniteltua käyttöä. Portaan nousun tulee pysyä samana koko matkan.	TEK17 § 12-14 (1), (1) c)
Luonnonvalo ja valaistus	Hissittömän asuinkerrostalon kerrostasojen välisen portaan tulee saada luonnonvaloa.	3§ 1007/2017			Porrashuoneessa tulee olla hyvä valaistus, jotta askelmat näkyvät.	TEK17 § 12-14 (1) f)
Porrasaskelman aukot/välit	Porrasaskelmien välistä saa mahtua enintään 100 millimetrin mittainen kuutio.	8§ 1007/2017	Avoimen portaan porrasaskelmien välinen etäisyys (aukko) saa olla enintään 100 mm.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232	Porras on turvallisempi jos porrasaskelmien välissä ei ole aukkoja.	TEK17 § 12-14 (1)
Paarikuljetus	Paarikuljetuksen on oltava mahdollista jokaiselta poistumisalueelta.	3§ 1007/2017	Paarikuljetuksen tulee onnistua turvallisesti jokaiselta poistumisalueelta. Portaan kautta tai hissillä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:142, 8:232		
Paarikuljetukseen soveltuva porras	Portaan oltava niin väljä että paarikuljetus on mahdollista.	3§ 1007/2017	Suoran portaan vapaa leveys >1200 mm, kierreporras voi vaatia leveämmän tilan.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232		
Portaan materiaali/pinta	Portaan pinta ei saa olla liukas.	3§ 1007/2017			Porrasaskelamassa tulee olla luistamaton pinta.	TEK17 § 12-14 (1) g)
Asuinhuoneiston sisäinen porras	Nousu <190 mm etenemä >250 mm	4§ 1007/2017	Etenemä >250 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232		
Varsinaisten käyttötilojen sisäinen porras (kulkuväylä)	Nousu <180 mm, etenemä >270 mm	4§ 1007/2017			Etenemä >250 mm	TEK17 § 12-14 (1) d)
Poistumisalueen sisäinen porras	>850 mm leveä	3§ 1007/2017				
Yleisten tilojen portaan vapaa leveys	Mitoitettava siten, että henkilöiden kulkeminen ja tavaroiden kuljettaminen on sujuvaa.	10 § 1008/2017	Suora porras >1200 mm, kierreporras voi tarvita enemmän tilaa	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232	Suoran portaan leveys >1100 mm	TEK17 § 12-14 (2) a)

Portaassa kulkemiseen tarvittava vapaa korkeus	>2100 mm, asunnon sisäinen >1950 mm	14§ 1007/2017	>2000 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:34	>2100 mm, asunnon sisäinen >2000 mm	TEK17 § 12-14 (1) h)
Asuntoportaan vapaa leveys					Suoran portaan leveys >900 mm, asunnon sisäisen >800 mm.	TEK17 § 12-14 (1) h), i)
Kierreporras					Kierreporta on oltava aina >100 mm leveämpi kuin suoran portaan. Kierreporta sisäreunan syvyyden on oltava >150 mm. Poistumisalueella >200 mm.	TEK17 § 12-14 (2) e)
Leveä porras			Jos porras on >2500 mm leveä, tulee se jakaa yhteen tai useampaa osaan kaiteella tai käsijohteella.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232		
Vapaata kulkulevyttä rajoittavat rakennusosat			Jalkalistat, kaiteet tai käsijohteet eivät saa tulla >100 mm sisemmäksi portaan leveyttä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232	Jos käsijohde ylittää portaan leveyden >100 mm, tulee porrasta leventää sen mukaisesti.	TEK17 § 12-14 (1) h) 1.
Porraskäytävän merkintä	Kulkureitillä olevat askelmat on osoitettava selvästi valaistuksen ja pintojen tummuuserojen tai huomiomerkitöiden avulla.	10§ 1007/2017	Yleisten tilojen portaat tulee merkitä kontrastimerkinnoin. Portaat tulisi merkitä samalla tavoin alimmaisesta portaasta ylimpään saakka.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232	Yleisten tilojen porraskäytävän etureuna tulee merkitä kontrastimerkinnoin. Porras tulee perkitä koko leveydeltä ja <40 mm syvyydeltä.	TEK17 § 12-14 (2) c)
Porraskäytävän alareunan korkeudesta			Porraskäytävän alareuna ei saa olla >50 mm korkeammalla porraskäytävästä eikä >100 mm korkeammalla porraskäytävästä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2321		
Porraskäytävän reunat	Tasanteen sivureunat varustettava korotuksilla, jos tason ja käytävän tai seinän välisestä raosta mahtuu 50 mm kokoinen kuutio.	6§ 1007/2017			Tasanteen tulee olla riittävän suuri. Porraskäytävässä leveys >1500 mm.	TEK17 § 12-14 (1) e), (2) d)
Porraskäytävän pituus ja leveys			Tasanteen on hyvä olla yhtä leveä kuin portaan. Asuinkerrostalossa >1500 mm, asuinhuoneistossa >1300 mm.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232	Tasanteen on hyvä olla yhtä leveä kuin portaan. Tasanteen on hyvä olla 1800 mm pitkä.	TEK17 § 12-14 (1) e) 1., 2.
Porraskäytävän vaaditaan	Hissittömän asuinkerrostalon kerrostasojen välisessä portaassa on oltava ainakin yksi välitasanne.	3§ 1007/2017			Jos kerroskorkeus on >3300 mm, tulee portaassa olla välitasanne.	TEK17 § 12-14 (1) e)
Porraskäytävälle tai uloskäytävälle aukeava ovi	Oven ja porraskäytävän välisen seinän välissä oltava >400 mm tilaa lukon puolella ja >1500 mm saranapuolella.	6§ 1007/2017			Porraskäytävän ja oven välissä on hyvä olla tilaa, jotta ovesta voi turvallisesti kulkea.	TEK17 § 12-14 (1) e)
Porraskäytävällä tai uloskäytävällä oleva ovi	Kulkureitillä olevan oven edessä on oltava >800 mm tasanne molemmin puolin.	6§ 1007/2017	Ovet tulee sijoittaa siten, ettei niitä ole vaikea ohittaa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232	Oven ja porraskäytävän ylä- tai alapäässä on hyvä olla >500 mm väliä. Asunnon sisällä riittää >300 mm.	TEK17 § 12-14 (1) 1.
Asunnon sisäisen portaan turvaportti /-varusteet			Porras on hyvä muodostaa siten, että portaan ala- ja yläpäässä on mahdollista asentaa lasten turvaportti.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232		

TASANNE						
Tasanteelle aukeava ovi	Portaan tasanteelle aukeavan oven etäisyydenluiskan tai porrassyöksen yläreunasta on syöksyn sivuseinällä oltava vähintään 400 mm ja päätyseinällä vähintään 1500 mm	6 § 1007/2017				
Tasanne	Tasanteen sivureunat varustettava korotuksilla, jos tason ja kaiteen tai seinän välisestä raosta mahtuu 50 mm kokoinen kuutio.	6§ 1007/2017	Tasanteen on hyvä olla yhtä leveä kuin portaan. Asuinkerrostalossa >1500 mm, asuinhuoneistossa >1300 mm.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232	Tasanteen tulee olla riittävän suuri. Yleisissä tiloissa leveys >1500 mm. Jos kerroskorkeus on >3300 mm, tulee portaassa olla välitasanne.	TEK17 § 12-14 (1) e), (2) d)
Porrastasanteelle tai uloskäytävälle aukeava ovi	Ovesta on oltava porrassyökseen >400 mm etäisyys lukon puolella ja >1500 mm saranapuolella	6§ 1007/2017			Porrastaskelman ja oven välissä on hyvä olla tilaa, jotta ovesta voi turvallisesti kulkea.	TEK17 § 12-14 (1) e)
	Uloskäytävän kulkureitillä olevan oven eteen ja taakse on varattava vähintään 800 millimetrin pituinen tasanne.	6§ 1007/2017				
KÄSIJOHDE						
Portaan käsijohde	Portaassa on oltava käsijohde koko pituudella molemmin puolin syöksyä.	9§ 1007/2017	Portaissa ja luiskissa tulee olla käsijohde josta saa tukea.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2322	Portaan ja luiskan molemmin puolin on oltava käsijohde.	TEK17 § 12-14 (1) a), § 12-16 (3)
			Käsijohde on hyvä olla molemmin puolin luiskaa ja porrasta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:91		
Käsijohteen korkeus	Tarvittaessa on oltava käsijohde kahdella korkeudella lapsille ja pyörätuolilla kulkeville.	9§ 1007/2017	900 mm korkeudella.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:91	Portaan käsijohde 800-900 mm korkeudella lattiasta tai askelmasta, luiskan käsijohde 800 mm korkeudella.	TEK17 § 12-14 (1) b), § 12-16 (3)
					Yleisten tilojen käsijohde voi olla kahdella korkeudella (900 mm ja 700 mm).	TEK17 § 12-14 (2) b) 1.
Luiskan käsijohde	Käsijohde luiskan molemmilla sivuilla. Tarvittaessa kaksi käsijohdetta päällekkäin. Käsijohteen on jatkuttava 300 mm yli luiskan pituudesta ylä- ja alapäässä.	9 § 1001/2017	Luiskan molemmin puolin oltava käsijohde, josta saa hyvän otteen, korkeus 900 mm. Loivissa luiskissa ja portaissa on hyvä olla käsijohde ainakin toisella sivulla.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2322	Luiskan molemmin puolin on oltava käsijohde joko 800mm tai 700 mm sekä 900 mm korkeudella. Käsijohteesta tulee saada hyvä ote ja sen täytyy erottua taustasta.	TEK17 § 12-16 (3), .
Yhtenäinen käsijohde	Käsijohteen tulee jatkua yhtenäisenä välitasanteella.	9§ 1007/2017	Jos käsijohde ei voi joi jatkua yhtenäisenä, on hyvä järjestää vaihtoehtoinen tuki joka vastaa käsijohteen toimintaa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2322	Käsijohteen on hyvä kulkea jatkuvana porrastasanteen ympäri.	TEK17 § 12-14 (2) b) 3.
	Käsijohteen on jatkuttava syöksyn alkamis- ja loppumiskohdan yli.	9§ 1007/2017	Käsijohteen on hyvä jatkua yhtenäisenä ja ohittaa 300 mm luiskan ja portaan ylä- ja alapäässä	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2322	Käsijohteen on hyvä jatkua >300 mm yli askelman ja taivuttaa pyöreäksi seinään portaan ylä ja alapäässä.	TEK17 § 12-14 (2) b) 2.

Vapaata kulkuleveyttä rajoittavat rakennusosat			Jalkalistat, kaiteet tai käsijohteet eivät saa tulla >100 mm sisemmäksi portaan leveyttä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232	Jos käsijohde ylittää portaan leveyden >100 mm, tulee porrasta leventää sen mukaisesti.	TEK17 § 12-14 (1) h) 1.
Kontrastimerkintä			Asuinkerrostaloissa käsijohteen on hyvä erottua taustasta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2322	Käsijohteen tulee erottua selkeästi kaiteesta ja rakenteista.	TEK17 § 12-16 (3)
Käsijohteen muoto	Kaiteesta on saatava hyvä ote.	9 § 1001/2017	Portaissa ja luiskissa tulee olla käsijohde josta saa hyvän otteen.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2322	Pyöreä käsijohde olisi hyvä olla halkaisijaltaan 40-50 mm Ø, ovaali 100-150 mm	TEK17 § 12-16 (3) 2., 3.
Käsijohteen etäisyys seinästä			Käsijohteesta tulisi voida pitää kiinni myös kiinnittimen kohdalla.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2322	>45 mm	TEK17 § 12-16 (3) 4.
KAIDE						
Kaidevaatimus	Rakennuksessa tai sen lähiympäristössä on oltava kaide, jos putoamiskorkeus ylittää puoli metriä.	7§ 1007/2017	Portaat, porrastasanteet, luiskat ja parvekkeet jotka eivät rajaudu seiiniin, tulee rajata kaiteella.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2321	Yleisten tilojen portaassa on pakko olla kaide. >500 mm korkeuserot vaativat kaiteen.	TEK17 § 12-14 (1) a)
			Kaiteet, käsijohteet, suojaeunukset ja vastaavat eivät saisi viedä portaan vapaata kulkuleveyttä >100 mm.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232		
Porraskaiteen horisontaalinen etäisyys askelmasta			Porrasta rajaava kaide tai seinä ei saisi olla yli 50 mm etäisyydellä portaan reunasta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:232		
Kaiteen vertikaalinen etäisyys rakenteesta			Porraskaiteen alareuna ei saa olla >50 mm korkeammalla porraskelmasta eikä >100 mm korkeammalla porrastasanteesta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2321	<50 mm (kun kaide asennettu rakenteen ulkopintaan) Parveke, porrassuoksu, käytävä.	TEK17 § 12-15 (5)
Kaide vaaditaan	Kun putoamiskorkeus >500 mm. (ellei toiminnan luonne vaadi kaiteettomuutta)	7§ 1007/2017	Kun portaikko, porrastasanne, luiska ja parveke ei rajaudu seinään.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2321	Portaassa on oltava kaide molemmin puolin. Porras voidaan rajata kaiteella, ikkunalla, lasikaiteella tai vastaavalla.	TEK17 § 12-14 (1) a)
Kaiteen rasiutus/kestävyys	Tasanteilla sijaitsevien aukkoja peittävien rakenteiden on kestävä henkilökuorma, jos putoamisvaara on olemassa.	6§ 1007/2017	Kaiteen ja sen kiinnikkeiden on kestävä ihmisen aiheuttama dynaaminen rasiutus.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2321		
Avokaide	Avokaidetta voidaan käyttää tiloissa, joihin lapsilla ei ole pääsyä.	7§ 1007/2017				
Kiinteä, aukoton kaide	Kaide, jossa ei ole vaaka- tai pystysuoria aukoksia, ei suojaavan osan aukoista saa mahtua särmältään 30 mm suurempaa kuutiota.	8§ 1007/2017				
Kaiteen vaakasuuntaiset aukot	Kaiteessa ei saa olla vaakasuoria rakenteita tai kuvioita, jotka mahdollistavat kiipeilyä. Vaakasuora rako ei saa olla 10 mm korkeampi.	7§, 8§ 1007/2017	Vaakasuoria aukoksia 110-230 mm välillä tulee välttää. Lapsen pään juuttuminen aukoksiin ei saa olla mahdollista.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2321	Vaakasuuntaiset aukot 750 mm korkeuteen saakka eivät saa olla <100 mm suurempia. Yli 1000 mm korkean kaiteen yläreunasta 250 mm aukot eivät saa olla > 100 mm. Lapsen pää ei saa jumiutua aukoksiin.	TEK17 § 12-15 (5)

Kaiteen pystysuuntaiset aukot	Pystysuorista aukotuksista ei saa mahtua särmältään >100 mm mittainen kuutio.	8§ 1007/2017	Pystysuorat aukot eivät saa olla >100 mm leveitä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2321	Pystysuuntaiset aukot 750 mm korkeuteen saakka eivät saa olla <100 mm suurempia.	TEK17 § 12-15 (5)
Suojakaide lapsia varten	Kun putoamiskorkeus >700 mm. Kaiteen suojaavan osan noustava <700 mm korkeudelle tasanteen tai askelman pinnasta	7§ 1007/2017	Suojakaiteen suojaavan osan on noustava 800 mm korkeudelle.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2321		
	Suojakaiteessa ei saa olla vaakasuoria rakenteita jotka mahdollistavat kiipeämisen	7§ 1007/2017	Kaiteen on oltava sellainen ettei siihen voi kiivetä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2321	Kaiteen muodon ja korkeuden tulee olla sellainen että se estää putoamisen ja siihen kiipeämisen.	TEK17 § 12-15 (1)
Portaan kaidekorkeus			>900 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2321	>900 mm lattiasta. Koskee myös luiskaa ja välitasannetta.	TEK17 § 12-15 (2)
Asunnon sisäisen porraskaiteen korkeus	>900 mm kun putoamiskorkeus <3 m	7§ 1007/2017	>900 mm korkea	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2321		
Asunnon ulkopuolisen porraskaiteen korkeus			>1100 mm korkea	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2321		
Putoamiskorkeus <1 m	Kaiteen voi korvata muulla järjestelyllä	7§ 1007/2017				
Putoamiskorkeus <3 m	Asunnon sisäisen kaiteen korkeus >900 mm	7§ 1007/2017	Kaiteen korkeus >1100 mm jos vapaa tila portaikon vierellä >400 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2321	Voidaan rajata myös muulla kuin kaiteella. Esimerkiksi kiinteällä istutusaltaalla, joka on riittävän korkea ja leveä.	TEK17 § 12-15 (4)
Putoamiskorkeus <6 m	Kaiteen korkeus >1000 mm (yleisissä tiloissa)	7§ 1007/2017				
Putoamiskorkeus >6 m	Kaiteen korkeus >1200 mm (yleisissä tiloissa)	7§ 1007/2017				
Putoamiskorkeus <10 m					>1000 mm	TEK17 § 12-15 (3)
Putoamiskorkeus >10 m					>1200 mm	TEK17 § 12-15 (3)
Parvekekaide (luhtikäytävä, ulkoporras)			Korkeus >1100 mm. Kaiteen alareuna <50 mm korkeudella lattiatasosta	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2321		
LASIPINNAT						
Lasipinnat tasanteilla ja kulkureiteillä	Tasanteilla sijaitsevien ikkunoiden, luukkujen ja muiden vastaavien aukkoja peittävien rakenteiden on kestävä henkilökuorma, jos putoamisvaara on olemassa.	6§ 1007/2017	Lasipintojen tulee kestää ihmisen aiheuttamaa dynaamista rasitusta. Lasipinnat tulee muodostaa siten että viiltohaavoilta vältytään.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:35, 8:353		

Turvalasi	Rakennuksen lasirakenteen ja muun valoa läpäisevän rakenteen rikkoutuminen ei saa aiheuttaa putoamisvaaraa eikä sirpaleiden putoaminen alle jäävän haavoittumisvaaraa. Ikkunat, lasiseinät ja lasiovet joihin on vaara törmätä, tulee valmistaa turvalasista.	11§ 1007/2017	Turvalasia tulisi käyttää lasikaiteissa ja sisäänkäyntien lasipinnoissa jos lasin alareuna on <1500 mm lattiasta sekä asuinhuoneiston lasipinnoissa jos lasin alareuna on <600 mm lattiasta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:352	Jos ikkuna tai lasipinta rikkoutuessaan voi aiheuttaa vahinkoa ihmiselle tai eläimelle, tulee sen olla >800 mm korkeudelle turvalasia.	TEK17 § 12-17 (1)
Turvamerkintä/suoja/huomio	Ikkunat, lasiseinät ja lasiovet, joihin on vaara törmätä, on merkittävä siten, että ne havaitaan helposti.	11§ 1007/2017	Ovien suuret lasipinnat sekä lasipinnat jotka epähuomiossa voivat sekoittua oviin tai aukkoihin, tulee merkitä selvästi.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:351	Lasipinnat sisäänkäynneissä ja kulkuväylillä tulee merkitä selvästi molemmiin puoliin. Merkintä tehdään kahteen korkeuteen: merkinnän keskilinja 900 mm ja 1500 mm korkeudelle	TEK17 § 12-17 (2)
Lasin läpi putoamisen suojaus/estäminen	Lasirakenteen ja muun valoa läpäisevän rakenteen on kiinnikkeineen kestettävä siihen tavanomaisesti kohdistuva kuormitus, tai olla suojattu kiinteällä törmäyesteellä.	11§ 1007/2017	Jos putoamiskorkeus on >2000 mm tai lasipinnan alareuna on <600 mm lattiasta, tulee lasipinnat muodostaa/suunnitella siten, että lasin läpi putoamisen riski pienenee.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:352	Rakennus jossa on lapsia, tulee sen ikkunoiden olla lapsiturvallisia jos putoamiskorkeus on >3,3 m.	TEK17 § 12-17 (3)
Huolto ja puhdistus					Lasipinnat ja ikkunat tulee voida puhdistaa ja huoltaa ilman vaaraa.	TEK17 § 12-17 (4)
					Sisäänkäynnin ja käytävien lasipinnat kulkusuunnan myötäisesti kuten käytävän päässä, porrastasanteella tai oven sivussa tulee olla turvallisia. Lasipinnat voi suojata turvalasilla.	TEK17 § 12-17 (1) c)
ULKO-OVET	SUOMI		RUOTSI		NORJA	
Ulko-ovi	Rakennuksen oven on oltava helposti avattavissa myös olosuhteiden muuttuessa.	13 § 1007/2017				
Ulko-oven leveys	>850 mm	4 § 241/2017	>800 mm kun ovi on 90 astetta auki	SS 91 42 21:2006 Normalnivå	>860 mm	TEK17 § 11-13 (2) a)
Oven vapaa korkeus	>2100 mm. Oven kohdalla korkeus voi olla karmen ja kynnyksen verran pienempi.	14 § 1007/2017	>2000 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:34	>2000 mm	TEK17 § 12-13 (2) e)
Kynnys	<20 mm, muotoiltava siten, että pyörätuolilla pääsee helposti yli	4 § 241/2017	Niin matala kuin mahdollista, jolloin pyörätuolilla pääsee helposti kynnyksen yli	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:243	<25 mm, jos ääni- tai kosteusteknisistä syistä välttämätöntä.	TEK17 § 1-3 m)
Oven aukeamissuunta	Asuinkeuhkoston poistumistienä käytettävän kerrostaso-oven on avauduttava poistumissuuntaan.	35 § 848/2017			Tilasta on helpompi päästä ulos jos ovi aukeaa ulos päin.	TEK17 § 11-13 (1)
Vapaa tila ulko-oven edessä (tasanne)	>1500x1500mm	3 § 241/2017	>1200x2000 / 1450x1700 / 1600x1500 / 2050x1200 mm	SS 91 42 21:2006	>1500 x 1500 mm, saranaoven säde ei voi olla vapaan tilan sisäpuolella	TEK17 § 12-4 (2) d)

Pelastustien oven vapaa leveys	Oven leveyden on oltava riittävää poistumiseen.	35 § 848/2017	>800 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:143	>860 mm	TEK17 § 11-13 (7) 2.
Uloskäytävän kulkureitillä oleva ovi	Oven eteen ja taakse on jätettävä >800 mm pitkä tasanne. Ovien on avauduttava poistumissuuntaan (asunnon kerrostaso-ovi tai poistuvat hlöt >60 hlöä).	6 § 1007/2017 35 § 848/2017				
Vapaa tila oven aukeavan sivun vierellä	Ovien, porttien ja puomien on toimittava turvallisesti siten, etteivät ne aiheuta tapaturman vaaraa. Ne on varustettava tarkoituksenmukaisin turvavarustein.	3 § 241/2017	>300 mm	SS 91 42 21:2006	Liuku- ja saranaoven vierellä tulee olla riittävästi tilaa, jotta pyörätuolista voi avata ja sulkea oven. (Esteetön rakennus)	TEK17 § 11-13 (3) d)
Vapaa tila oven aukeavan sivun vierellä					>300 mm (oven sisä- ja ulkopuolella), ovipumpullinen manuaaliovi >500 mm ulkopuolella ja >300 mm sisäpuolella	TEK17 § 12-13 (3) d) 1., 2.
Tasanteelle aukeava ovi	Portaan tasanteelle aukeavan oven etäisyyden luiskan tai porrassyöksen yläreunasta on syöksen sivuseinällä oltava vähintään 400 millimetriä ja päätyseinällä vähintään 1500 millimetriä	6 § 1007/2017				
Automaattioven säätönappi/avauspainike			800 mm lattiatasosta, >700 mm etäisyydelle ovesta, mieluiten 1000 mm etäisyydelle	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:143	800-1200 mm korkeudelle lattiatasosta, oven aukeamissäteen ulkopuolelle vähintään 850 mm, ei 500 mm lähemmäksi nurkasta	TEK17 § 12-4 (2) e) 1. ja TEK17 § 12-13 (3) b) ja TEK17 § 12-18 (3) a)
Ovien ja porttien esteetön käyttö	Rakennuksen ulko-oven ja asuinrakennuksen käyttöä palvelevan tilan oven on toimittava siten, että liikkumis- tai toimimisesteinen henkilö voi sen helposti avata.	4 § 241/2017	Esteettömät ovet ja portit tulee suunnitella siten, että niistä voi kulkea pyörätuolilla ja että niiden edustalla on riittävästi tilaa oven avaamiseen ja sulkemiseen.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:143	Oven avaamisen, ovikellon sekä lukon käyttö tulee olla mahdollista pyörätuolista.	TEK17 § 12-4 (1) 3.
Ovenkahvan sijoitus					Kahva tulee sijoittaa 800-1200 mm käyttökorkeudelle ja sen tulee olla helppokäyttöinen.	TEK17 § 12-18 (3) b)
Oven avaamiseen tarvittava voima					<20 N	TEK17 § 11-13 (3) a)
OHJAUSLAITTEET, SÄÄTIMET						
Säätöpainikkeen käyttökorkeus					Esteettömissä rakennuksissa ohjauspaneelit tulisi kiinnittää 800-1200 mm korkeudelle lattiasta.	TEK17 § 12-18 (3) a)
Automaattioven avauspainike			800 mm lattiatasosta, >700 mm etäisyydelle ovesta, mieluiten 1000 mm etäisyydelle	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:143	800-1200 mm korkeudelle lattiatasosta, oven aukeamissäteen ulkopuolelle vähintään 850 mm, ei 500 mm lähemmäksi nurkasta	TEK17 § 12-4 (2) e) 1. ja TEK17 § 12-13 (3) b) ja TEK17 § 12-18 (3) a)

SISÄOVET JA VÄLIOVET						
Sisäoven leveys	>850 mm	4 § 241/2017	>760mm	SS 91 42 21 Normalnivä	>760 mm	TEK17 § 11-13 (2) b)
Vapaa leveys asuntoon johtavat ovet	>850mm	4 § 241/2017	>800mm kun ovi 90 astetta auki	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:143	>860 mm	TEK17 § 12-13 (2) c)
Kynnys	<20 mm, jos ääni- tai kosteusolosuhteiden vuoksi välttämätöntä. Kynnys on muotoiltava siten, että pyörätuolilla pääse helposti yli.	4 § 241/2017	Niin matala kuin mahdollista, jolloin pyörätuolilla pääsee helposti kynnyksen yli	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:243	<25 mm, jos ääni- tai kosteusolosuhteiden vuoksi välttämätöntä	TEK17 § 1-3 m)
Oven vapaa korkeus	>2100 mm. Oven kohdalla korkeus voi olla karmin ja kynnyksen verran pienempi.	14 § 1007/2017	>2000 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:34	>2000 mm	TEK17 § 12-13 (2) e)
Sisäänlukkiutumisvaara			Saunan, pesutilojen tai muiden tilojen ovet tulee olla sellaiset, että lukittu tai suljettu ovi on helppo avata sisä- ja ulkopuolelta ilman avainta tai työkalua.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:6		
Saunan ovi			Saunan oven on avauduttava ulos päin. Ovessa ei saa olla lukkoa eikä ovi saa jumiutua kosteuden tai lämmön seurauksesta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:6		
RAKENNUKSEN SISÄISET KULKUVÄYLÄT						
Sisäänkäyntien ja käytävien vapaa leveys			>1300 mm, pilarien ja vastaavien esteiden kohdalla >800 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:142		
Kulkuväylän suunnittelu	Kulkuväylät on mitoitettava siten, että henkilöiden kulkeminen ja tavaroiden kuljettaminen on sujuvaa.	10 § 1008/2017	Rakennuksen sisäiset käytävät tulee suunnitella siten, että liikuntaesteinen henkilö pystyy niitä käyttämään ja mahtuu kulkemaan ilman apua.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:142	Kulkuväylien tulee olla turvallista käyttää ja soveltua suunnitellulle käytölle (pyörätuolille, huonekalujen kuljetukseen ym.)	TEK17 § 12-6 (1), (2)
Kulkuväylien korkeuserot	Kulkureitillä olevat tasoerot on osoitettava selvästi valaistuksen ja pintojen tummuuserojen tai huomiomerkitöjen avulla	10 § 1007/2017	Sisäänkäynti ja sisäiset kulkuväylät tulee suunnitella ilman nousua/korkeuseroa. Jos se ei ole mahdollista, on järjestettävä luiska tai hissi sekä porras.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:142	Tasoerot tulee merkitä ja valaista hyvin. Esteettömyyttä vaativissa rakennuksissa ei saa olla kynnyksiä käytävillä.	TEK17 § 12-6 (3), (5) a)
Kulkuväylien vapaa leveys	>1500 mm, jos <1500 mm, on 15 m välein oltava kääntymispaikka >Ø1500 mm	5 § 241/2017	>1300 mm, pilarien ja vastaavien esteiden kohdalla >800 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:142	Esteettömissä rakennuksissa >1500mm. Pitkillä >30 m käytävillä on oltava puolessa välissä kohtauspaikka 1800 x 2000 mm.	TEK17 § 12-6 (5) b)
Pilarit kulkuväylällä			>1300 mm, pilarien ja vastaavien esteiden kohdalla >800 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:142	Käytävillä ei saisi olla esteitä kuten rakennusosia, nurkkia, pilareita ja vastaavia joista voi aiheutua henkilövahinkoja.	TEK17 § 12-6 (1) 1.
Lattiamateriaali	Lattiapintojen tulee olla tasaisia ja soveltua tilan käyttötarkoitukseen. Materiaali ei saa aiheuttaa kompastumis- tai liukastumisriskiä.	12 § 1007/2017				

Paarikuljetus	Paarikuljetuksen on onnistuttava jokaiselta poistumisalueelta. (Paarin ja kantajien mitat 600x2400 mm)	3 § 1007/2017	Paarikuljetuksen tulee onnistua jokaiselta poistumisalueelta. Portaan kautta tai hissillä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:142, 8:232		
Ovet ja aukot kulkuväylillä	>850 mm vapaa leveys	4 § 241/2017	>2000 mm vapaa korkeus	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:34		
Käytävien valaistus			Valaistuksen tulee olla riittävän voimakas ja tasainen/kattava että liikkuminen on turvallista.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:21		
Lattian aukot (Väliohjan aukot)					Tulee suojata siten, ettei asukkaat tai kotieläimet joudu vaaraan.	TEK17 § 12-6 (4)
HISSI						
Asuinkerrostalossa on portaan lisäksi oltava hissi	Jos rakennuksessa on kolme asuinkerrosta tai enemmän	7 § 241/2017	Jos rakennuksessa enemmän kuin kolme kerrosta tai jos sisäänkäyntikerros ei ole maantasossa. (Jos rakennuksessa on enemmän kuin yksi asuinkerros, hissin jälkikäteen asentaminen tarvittaessa täytyy olla helppoa.)	Plan-och bygghörsordning (2011:338) 3 kap 4 §	Jos rakennuksessa on kolme asuinkerrosta tai enemmän. Hissin voi korvata nostohissillä, jos se palvelee enintään kuutta asuntoa. Jos rakennuksen autopaikat sijaitsevat kellarissa, lasketaan se sisäänkäyntikerrokseksi. Hissi on pakollinen jos rakennuksessa on kolme kerrosta - vaikka rakennuksessa kellarin lisäksi olisi vain kaksi asuinkerrosta.	TEK17 § 12-3 (2), 12-3 (3) b)
Hissiä ei tarvita	Jos rakennuksessa on enintään kaksi kerrosta.	7 § 241/2017			Jos kerroskorkeus on <3,3 m ja sisäänkäyntikerroksesta asuinhuoneistoon on vain yksi kerros.	TEK17 § 12-3 (2)
Hissin koko	1100 x 1400 mm	7 § 241/2017	1100 x 1400mm tai 2000 x 1400 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:144	hissikori 1100 x 2100 mm tai nostohissi/ -lava 1100 x 1400 mm	TEK17 § 12-3 (2)
			(Jos rakennus vaatii esteettömän hissin).Aiankin yhteen hissiin on mahdollista pyörätuoli sekä avustaja	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:144		
Paarikuljetukseen sopiva hissi	Hissikori on oltava sisämitoiltaan parikuljetukseen soveltuva.	41 § 848/2017	Järjestettävä asuinrakennukseen jossa >4 asuinkerrosta. (1100 x 2100 mm)	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:144 (SS 763520)	Hissikori on oltava sisämitoiltaan parikuljetukseen soveltuva. Jos rakennuksessa on monta sisäänkäyntiä, vain yhden hissin täytyy olla 2100x1100 mm, muut voivat olla 1100x1400 mm	TEK17 § 12-3 (2) a, (2) a) 3.
Hissin ovi	Hissin ovi sijoitetaan lyhyelle sivulle	7 § 241/2017			Hissin ovi sijoitetaan lyhyelle sivulle	TEK17 § 12-3 (2) a) 1.
Toinen hissi			Jos rakennuksessa on enemmän kuin kymmenen kerrosta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:144		
Palomieshissi	Hissiä on voitava käyttää sammutustyössä, jos ylimmän kerroksen lattia on sisäänkäyntitasosta >38 m etäisyydellä, tai kellarin lattia on sisäänkäyntitasosta >14 metrin etäisyydellä ja poistumisalueen pinta-ala on >800m ² .	41 § 848/2017				

ASUINHUONEISTO						
Asuinhuoneiston suunnittelu	Asuintilojen koon ja muodon sekä pohjaratkaisun on huoneiden aiottu käyttö ja kalustettavuus huomioon ottaen oltava tarkoituksensa soveltuvia. Asunnossa on oltava tilat lepoa, oleskelua, vapaa-ajanviettoa, ruokailua, ruoanvalmistusta ja hygienian hoitoa varten.	4 §, 8 § 1008/2017	Asuinhuoneisto tulee suunnitella ja kalustaa pitkäaikaista käyttöä varten. Asunnossa on oltava pesuhuone, tila tai sen jaettu osa oleskeluun, ruoanlaittoon, lepoon ja säilytykseen.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:22	Huone ja muut alueet tulee suunnitella huomioiden muoto, huonekorkeus ja koko sopimaan suunniteltuun käyttöön.	TEK 17 § 12-7 (1)
Asuinhuoneiston huoneistoala	>20 m ²	1008/2017 7 §				
Huoneala	>7m ² (Pinta-ala ei sisällä <1600 mm matalampaa tilaa)	1008/2017 4 §	Ei rajoitusta		Ei rajoitusta. Esteettömissä asunnoissa kalusteiden viereen tulee jäädä tilaa pyörätuolin käyttöä varten.	TEK 17 § 12-7 (4) b)
Lattian korkeusasema/suhde maanpintaan	Asuintilan lattian on oltava pääikkunaseinän kohdalla olevan maanpinnan yläpuolella. Osassa huoneiston asuinhuoneista lattia voi kuitenkin sijaita enintään metrin maanpinnan alapuolella	1008/2017 6 §				
Esteetön pesutila	Asuinrakennuksessa, jossa on oltava portaiden lisäksi hissi, on kussakin asunnossa oltava vähintään yksi wc- ja pesutila, jossa on halkaisijaltaan vähintään 1300 mm vapaa tila. Kiinteät kalusteet on sijoitettava vapaaseen tilaan nähden siten, että liikkumisesteinen henkilö voi käyttää niitä.	8 § 241/2017				
Huonetilan kulkuväylän vapaa korkeus	>2100 mm					
Asunto yhdessä kerroksessa tai pientalon sisääntulokerros.			Kulku jokaiseen asunnon huoneeseen tulee olla esteetön. (Keittiö, pesuhuone, makuuhuone ym.)	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:146	Esteettömän asunnon tulee olla mitoitettu pyörätuolille. Pyörätuolilla on ilman vaikeutta päästävä asuntoon sisälle, huoneisiin sekä parvekkeelle ja terassille.	TEK17 § 12-7 (4)
Esteettömyyden esittäminen pohjapiirroksessa			Standardissa SS 91 42 21 on mittoja ja kalustepeituksia joita voi käyttää asunnon suunnittelussa ja mitoituksessa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:22	Pohjaprojektiossa on esitettävä esteettömyyden toteutuminen. Projektiossa tulee näkyä, että kalusteiden asettelun jälkeen vapaata tilaa jää riittävästi esteettömyyden saavuttamiseksi.	TEK17 § 12-7 (4)

						Huone tulee suunnitella siten, että pyörätuolista voi käyttää tarpeellisia toimitoja. Esimerkiksi pyörätuolista on päästävä sänkyyn. Asuinhuoneessa tulee kalusteellisen alueen ulkopuolella olla >900 mm leveä kulkuyhteys ovelle ja ikkunalle.	TEK17 § 12-7 (4) b), c)
Pyörätuolin mitoitus						Pyörähdysympyrä Ø1500 mm tai suorakulmio 1300x1800mm.	TEK17 § 12-7 (4) a)
Sisäänlukkiutumiswaara			Saunan, pesutilojen tai muiden tilojen ovet tulee olla sellaiset, että lukittu tai suljettu ovi on helppo avata sisä- ja ulkopuolelta ilman avainta tai työkalua.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:6			
Saunan ovi			Saunan oven on avauduttava ulos päin. Ovessa ei saa olla lukkoa eikä ovi saa jumiutua kosteuden tai lämmön seurauksesta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:6			
Varustus	Tilat on varustettava niiden käytön edellyttämällä kalusteilla, varusteilla sekä teknisillä asennuksilla. Asuinhuoneistossa on oltava käymälä sekä riittävä perusvarustus henkilökohtaisen hygienian hoitoa ja ruoanvalmistusta varten	1008/2017 8 §	Kaikki varusteet ja laitteet joihin lapsilla on pääsy, tulee olla lapsiturvallisia. (Uuni, lääkekaappi, siivouskaappi). Kiinteäasenteiset sälekaihtimet ja vastaavat joihin lapsi voi takertua, tulee suunnitella siten että ne ovat turvallisia.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:32			
Vapaa leveys asunnon sisäövet	>800mm	4 § 241/2017	>760 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:143 SS 91 42 21	>760 mm		TEK17 § 12-13 (2) b)
Asuinhuoneisto >55m ²			Tila parisängylle. Joko huone tai huoneen jaettava osa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:222			
Asuinhuoneisto <35m ² - <55m ²			Pienissä asunnoissa on riittävä, että nukkumistila tai keittotila on huoneen jaettu osa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:223			
Asuinhuoneisto <35m ²			Oleskelutila, lepo ja nukkumistila sekä ruoanlaittutila voivat olla samaa jakamatonta tilaa tai ne voivat olla osittain päällekkäisiä	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:224			
Asuinhuoneisto <35m ² Kalustusehdotus			Ruoanlaittotasen pituus >1800 mm, säilytystilaa/kaappi 1200 mm pitkä, naulakko >400 mm pitkä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:224			
Tilanjako			Huoneen jaettu osa tulee suunnitella siten, että sen voi jakaa seinällä. Jaettun osan ikkuna tulee olla vapaaseen ulkotilaan.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:22			

ASUINHUONEISTO USEASSA KERROKSESSA						
Asuinhuoneisto useassa kerroksessa			Koko sisäänkäyntikerroksen on oltava esteetön.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:147	Sisäänkäyntikerroksen tulee olla esteetön, ei muiden kerrosten. Sisäänkäyntikerroksessa on oltava kaikki asumseen välttämättömät tilat.	TEK17 § 12-2 (1)
Pohjakerroksen varustus/vaatimukset	Asuinhuoneistossa on aina oltava käymälä sekä riittävä perusvarustus henkilökohtaisen hygienian hoitoa ja ruoanvalmistusta varten	8 § 1008/2017	Pohjakerroksessa on oltava eteinen, säilytystilaa, pesuhuone, tila ruoanlaittoon, ruokailuun ja istuinryhmälle sekä jaettava tila sängylle. Tila pyykinpesuun ja kuivatukseen.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:221		
RAKENNUS, JOSSA USEITA ASUINKERROKSIA						
Esteettömyysvaatimus	Asuinrakennuksessa, jossa on oltava portaiden lisäksi hissi, on asunnon eteisessä ja keittiössä oltava kääntymistila, jonka halkaisija on vähintään 1300 mm.	6 § 241/2017			Hissillisessä asuinrakennuksessa vähintään puolet yli 50 m ² :n asunnoista tulee olla esteettömiä.	TEK17 § 12-2 (1)
Hissivaatimus	Asuinrakennuksessa on oltava portaiden lisäksi hissi, jos käynti rakennuksessa sijaitsevaan asuntoon on sisääntulon kerrostaso mukaan lukien kolmannessa tai sitä ylemmässä kerroksessa.	7 § 241/2017				
	Hissiyhteyden on ulotuttava sisäänkäyntitasoon ja jokaiseen tasoon, josta on käynti asuntoon tai rakennuksen käyttöä palvelemaan tilaan.	7 § 241/2017				
Rakennus ilman hissiä					Jos rakennuksessa ei ole hissiä, tavitsee vain sisäänkäyntikerroksen olla esteetön.	TEK17 § 12-2 (2), (3)
HUONEKORKEUS JA KERROSKORKEUS						
Kerroskorkeus asunkerrostalossa	>3000 mm	1008/2017 11 §				
Huonekorkeus, asuinhuone	>2500 mm	1008/2017 4 §	>2400 mm,	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:3111	> 2400 mm, >2200 mm kun ei jatkuvassa käytössä	TEK 17 § 12-7 (2) a), b)
Huonekorkeus, kellari, ullakko, maanalainen kerros			>2300 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:3111		
Huonekorkeus, asuinhuoneen vähäinen osa	>2200 mm	1008/2017 4 §	>2100 mm tasaiset sisäkatot, >1900 mm vinot katot	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:3111	Osa huoneesta saa olla <2200 mm jos se ei vaikuta huoneen suunniteltuun käyttöön.	TEK 17 § 12-7 (2) d) 2.
Huonekorkeus, pientalo	>2400 mm	1008/2017 4 §	>2300 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:3111	> 2400 mm, >2200 mm kun ei jatkuvassa käytössä	TEK 17 § 12-7 (2) a), b)

IKKUNAT, LUONNONVALO JA VALAISTUS						
Poistumistienä käytettävä ikkuna	>600 mm korkea ja >500 mm leveä (tai summan on oltava 1500 mm)	15§ 1007/2017	>600 mm korkea ja >500 mm leveä (tai summan on oltava 1500 mm). Ikkunan alareuna ei saisi olla >1200 mm korkeudella lattiasta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:323		
Ikkunan avattavuus	Huoneen ikkunan tai osan siitä tulee olla avattavissa	1008/2017 5 §	Jatkuvassa käytössä oleva huone tai sen rajattu osa tulee olla mahdollista tuulettaa ikkunan tai luukun kautta. Ikkunan tai luukun tulee avautua ulkotilaan tai parvekkeelle, jonka lasit ovat avattavissa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:253	Jatkuvassa käytössä olevassa huoneessa on oltava yksi avattava ikkuna tuuletusta varten. Esteettömissä rakennuksissa tuuletusikkunan tulee olla avattava yhdellä kädellä.	TEK 17 § 13-4 (2), § 12-18 (3) d)
Ikkunan turvavarusteet	Asunnon ikkunoissa, joista voi olla putoamisen vaara, on oltava rajoittimet, jotka sallivat <100 mm helppokäyttöisen avautuman. Varatienä käytettävän ikkunan rajoittimen on kuitenkin oltava aikuisen helposti vapautettavissa.	15§ 1007/2017	Jos lattian ja avattavan ikkunan alareunan etäisyys on <600 mm, tulee ikkunassa olla turvakaide ja rajoitin, joka estää lapsia avaamasta ikkunaa. (Ikkunan aukeamispituus on hyvä olla <100 mm.) Ei koske pohjakerrosta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:231	Ikkunassa on hyvä olla lukitus, jota lapsi ei saa auki. Tuuletusikkunan rajoittimen aukeamispituus on hyvä olla <80 mm. Lukitus ei saa kuitenkaan estää ikkunan käyttöä poistumistienä.	TEK17 § 12-17 (3)
Turvalasi	Ikkunan oltava turvalasia tai 6 mm tasolasia jos ikkunan alareuna lattiasta on <700 mm. Yleisten tilojen törmäyskorkeudella olevat lasitukset tulisi tehdä turvalasista ja merkitä pysyvästi havaitsemisen helpottamiseksi.	PKSRava F2-3 01 26.10.2009,11§ YMA muistio 20.12.2017	Turvalasia tulisi käyttää lasikaiteissa ja sisäänkäyntien lasipinnoissa jos lasin alareuna on <1500 mm lattiasta sekä asuinhuoneiston lasipinnoissa jos lasin alareuna on <600 mm lattiasta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:353	Turvalasia tai putoamisen estäviä kaiteita on käytettävä jos lasipinnan alareuna on <800 mm korkeudella lattiasta kun putoamiskorkeus on 6,6 m.	TEK17 § 12-17 (1), (1) a,
Ikkunan sijoitus	Asuinhuoneen suunnittelussa on otettava huomioon ilmansuuntien ja ympäristön häiriötekijöiden vaikutus, valoisuus sekä ikkunanäkymät. Varmistettava huoneen valoisuus, näkyvä ja kalustettavuus.	4 §, 5 §1008/2017	Vähintään yksi jatkuvassa käytössä olevan huoneen ikkuna tulisi sijoitettua siten, että vuorokausirytmä ja vuodenaikoja voi seurata.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:33	Asunnon jatkuvassa käytössä olevista huoneista on oltava miellyttävä näkyvä. Olohuoneessa on oltava ainakin yksi ikkuna, jonka alareuna ei saa olla >1000 mm korkeammalla. Asunnon toisessa olohuoneessa tai kellarissa ikkunan alareuna saa olla >1000 mm korkeudella.	TEK 17 § 13-8 (1) 1., 2.
Luonnonvalo					Rakennukseen sekä päivittäisessä käytössä olevaan huoneeseen on tultava riittävä määrä valoa	TEK 17 § 13-7 (1), (2)
Päivänvalo			Ikkunan on avauduttava ulkotilaan. Jatkuvassa käytössä olevaan huoneeseen on päästävä päivänvaloa ja yhteen huoneeseen tai sen osaan myös auringonvalo.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:322, 6:323	Päivänvalon riittävyys määräytyy ikkunapinta-alan ja sijoituksen, ympäristön varjostuksen, huonekorkeuden ja -syvyyden sekä huoneen heijastavien pintojen mukaan.	TEK 17 § 13-7 (2) b.

Vapaa ulkotila ikkunan edessä	>8 m. Etäisyys vastapäiseen rakennukseen on oltava vähintään yhtä suuri kuin vastapäisen rakennuksen korkeus huoneen lattiatasolta mitattuna	1008/2017 5 §				
Ikkunapinta-ala	> 1/10 huonealasta	1008/2017 5 §	>1/10 lattiapinta-alasta, tai $A_{glas} \geq f \cdot A_{golv}$	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:322, SS 91 42 01	$Ag \geq 0,07 \cdot Abra / LT$	TEK 17 § 13-7 (2) b.
TERASSI, PARVEKE						
Turvalasi			Kun oven tai ikkunan lasipinnan alareuna on <600 mm korkeudella lattiasta, tulee se varustaa rajoittimella ja suojakaitteella.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:231	Lasipintojen tulee olla molemmin puolin turvalasia, jos lasipinnan alareuna on <800 mm korkeudella lattiasta.	TEK17 § 12-17 (1) a
Vapaa leveys asuntoon johtavat ovet	>850mm	4 § 241/2017	>800mm kun ovi 90 astetta auki	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:143, SS 91 42 21	>860 mm	TEK17 § 12-13 (2) c)
Esteetön kulku			Kulku parvekkeelle ja terassille tulee olla esteetön. (Tai tilasta voi jälkikäteen tehdä esteettömän helposti esimerkiksi luiskalla.)	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:146 (asunto yhdessä kerroksessa)	Asunnon sisäänkäyntikerroksesta on oltava esteetön kulku parvekkeelle, terassille ja takapihalle sekä tilaa pyörähdysympyrälle.	TEK17 § 12-11 (3) a), b)
Pyörähdysympyrän koko					>1500 mm tai 1300 x 1800 mm suorakaide	TEK17 § 12-11 (3) b) 1. a., b.
Esteetön ovi			Terassille, parvekkeelle ja takapihalle johtavan oven tulee olla käytettävissä pyörätuolilla. Oven avaamiselle ja sulkemiselle tulee olla/järjestää riittävästi tilaa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:146 (asunto yhdessä kerroksessa)		
Käyttöturvallisuus					Parvekkeen ja terassin tulee olla riittävän turvallinen ja mukava käyttää. Jos tasoero > 500 mm, tulee asentaa >1000 mm korkea kaide.	TEK17 § 12-11 (1), (2), § 12-15 (3) b)
HYGIENIATILAT						
Esteettömyysvaatimus pesuhuoneelle	Huoniestossa vähintään esteetön yksi wc- ja pesutila.	9 § 241/2017	Ainakin yhden pesuhuoneen tulee olla esteetön ja se tulee suunnitella siten, että tilaa on myös avustajalle.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:146 (asunto yhdessä kerroksessa)	Asunnossa on oltava ainakin yksi esteetön pesuhuone, jota on helppo käyttää pyörätuolista tai rollaattorista. WC-istuimen vierellä on oltava tilaa.	TEK17 § 12-9 (1) a)
Lattiakaivo	Suihkutilassa, kylpyhuoneessa, saunan pesuhuoneessa on oltava lattiakaivo.	26 § 1047/2017	Ainakin yhdessä asuinhuoneiston pesuhuoneessa on oltava lattiakaivo.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:64	Pesuhuoneessa on oltava lattiakaivo.	TEK17 § 13-15 (2) a)
Esteetön pesuhuone ja pyörähdysympyrä	Ø1300 mm pyörähdysympyrä. Pyörähdysympyrä ei saa leikata kiinteitä kalusteita.	9 § 241/2017	Pesuhuoneen koko >1700 x 1900 mm, Ø 1300 mm pyörähdysympyrällä	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:146, SS 91 42 21:2006, normalnivån	Pyörähdysympyrä Ø1500 mm tai suorakulmio 1300x1800mm. Pyörähdysympyrä voi leikata kiinteitä kalusteita	TEK17 § 12-9 (1) a) 1. a., b.

Vapaa tila wc-istuimen sivuilla	>800 mm toisella sivulla	9 § 241/2017			>900 mm toisella ja >200 mm toisella sivulla. Wc-istuimen sivulla oleva 900 mm vapaa tila voidaan hyödyntää suihkunurkkauksena.	TEK17 § 12-9 (1) a)
Pesutilan oven vapaa leveys/kulku	>800 mm	4 § 241/2017	>760 mm	SS 91 42 21:2006, normalnivä	>760 mm, esteetön pesuhuone >860 mm	TEK17 § 12-13 (2) b), c)
Suihkutila					>900 mm. Suihkukaapin tai kylpyammeen asentamiseen määräys ei vaikuta.	TEK17 § 12-9 (1) b)
Vesikalusteen käyttökäyttö-/turvallisuus	Vesikalusteen on oltava käyttötarkoitukseensa sopiva. Vesimäärän ja lämpötilan säätöön tarkoitettujen käyttölaitteiden toimintojen ja liikesuuntien on oltava turvallisia.	9 § 1047/2017				
Märkälattia ja läpiviennit	Märkätilan lattiaan ei saa tehdä vesijohtojen läpivientejä.	13 § 1047/2017				
Apuvälineet ja turvatuotteet					Pesuhuoneeseen tulee voida asentaa jälkikäteen esimerkiksi kaiteita, kahvoja ja vastaavia, joita on turvallista käyttää.	TEK17 § 12-9 (1) c)
Lattian kallistus	Märkätilan lattian kaltevuuden on mahdollistettava veden valuminen lattiakaivoon. Vedeneristyksen ja lattiakaivon liitoksen on oltava tiivis.	29 § 782/2017	Suihkussa lattian tulisi kallistua lattiakaivoa kohden >1:150 ja <1:50	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:5335	a. suihkualueella lattian tulisi kallistua 1:50 kohti lattiakaivoa >800 mm etäisyydellä. Jos lattiakaivo ei ole suihkualueella, tulee lattian kallistua 1:50 suihkulta kaivolle saakka. b. jos kallistus on >1:100, tulisi suihkuallas upottaa lattiaan >10 mm. c. kaato lattiakaivolle 1:100 koko lattian osalta.	TEK17 § 13-15 (2) b) 1. a., b., c.
					Lattian on hyvä kallistua 1:100 koko huoneen osalta tai lattia rajataan vesitiivisteellä >25mm korkeudelta joka puolelta, myös oven kohdalta.	TEK17 § 13-15 (2) c) a., b.
Vuotovesi	Mahdollinen vuotovesi on ohjattava näkyville rakenteellisiin ratkaisuihin.	13 § 1047/2017	Jos huoneessa on riski (yli)vuotavalle tai kondensoivalle vedelle, täytyy veden valuminen järjestää siten että vesi on nopeasti nähtävillä. Tiskikoneen, jääkaapin ja vastaavien laitteiden alla tulisi olla turva-allas.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:5334	Mahdollinen vuotovesi on ohjattava valumaan näkyville, jotta se ei ehdi aiheuttaa vahinkoa.	TEK17 § 13-15 (2) c)
Puhdistettavuus	Viemäripisteessä on oltava puhdistettava vesilukko.	28 § 1047/2017	Pinnat, saumat, liitokset ja läpiviennit tulee järjestää siten, että ne on helppo pitää puhtaana eikä niissä ole mikrobikasvustoa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:5336		

Lattiakaivon puhdistus			Lattiakaivo tulee sijoittaa siten, että se on helppo puhdistaa jos se on yhdistetty kylpyammeeseen, suihkukaappiin, pesukoneeseen tai vastaavaan.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:644		
Vesieriste	Märkätilan vedeneristyksen on oltava tiivis kaikilta vedeneristetyiltä pinnoiltaan sekä niiden saumoista, läpiviennistä ja liittymistä. Märkätilojen vedeneristyksen toimivan lattiapäällysteen tai lattiapäällysteen alla olevan vedeneristyksen on liityttävä vedenpitävästi seinän vedeneristykseen. Märkätilan rakenteiden on oltava niin jäykkiä, että lämpö- ja kosteusliikkeet eivät vaurioita märkätilan vedeneristystä tai pintarakenteita.	28 § 782/2017	Lattiat ja seinät jotka altistuvat valuvulle, vuotavalle tai roiskuvalle vedelle, tulee olla vesitiiviitä. Vedeneristeen tulee estää kosteuden siirtyminen rakenteisiin tai tiloihin, jotka eivät kestä vettä. Vedeneristeen tulee kestää kulutusta, emäksisyyttä, vettä, lämpötilamuutoksia ja liikkumista. Hanat, liittymät, läpiviennit ja kiinnitykset tulee olla vesitiiviitä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:5331	Pesuhuone tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että käyttövesi, vuotava vesi tai kondenssivesi eivät pääse vahingoittamaan rakenteita. Pesuhuoneessa on oltava vesitiivis suoja lattiassa ja seinissä.	TEK17 § 13-15 (1)
Vesieristeen kestävydestä	Vesieristeen on oltava tiivis kaikilta vedeneristetyiltä pinnoiltaan sekä niiden saumoista, läpiviennistä ja liittymistä.	28 § 782/2017	Saumat, liitokset sekä vesieristeen läpäisevien kiinnittimien ja läpivientien tulee olla vesitiiviitä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:5331	Läpiviennit lattiassa ja seinissä tulee olla vesitiiviitä.	TEK17 § 13-15 (1)
Märkätilan materiaalit			Lattiat, seinät ja katot jotka altistuvat paljolle kosteudelle on oltava pinnaltaan vettähyökyviä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:5332	Jatkuvassa kosteusrasituksessa olevat seinät tulisi eristää kuvan § 13-15 Figur 1 osoittamalla alueelta	TEK17 § 13-15 (2) d) 4.
Piilossa olevat pinnat huoneessa	Valuvalle vedelle, toistuvalla roiskevedelle tai pintaan tiivistyvälle vedelle altistuvien pintojen takana olevan rakenteen on oltava vedeneristetty. (märkätila)	28 § 782/2017	Rakenteen sisällä olevat vesiputket tulee olla kosteuseristettyjä jotta mahdollinen vuotava vesi ei pääsisi kosteuttamattömiin materiaaleihin. Vuotovesi tai kondensoituvaa kosteus tulee ohjata näkyville, jotta bakteerit ja home eivät pääse kasvamaan rakenteissa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:5334	Piilossa olevat rakenteet joihin kosteus vaikuttaa negatiivisesti tulee eristää omalla vesitiiviällä pinnoitteella. Läpiviennit eivät saa vahingoittaa eristettä.	TEK17 § 13-15 (2) d)
VARASTO						
					Hissillisessä ja/tai esteettömässä rakennuksessa tulee olla riittävästi tilaa sisäänkäynnin läheisyydessä lastenvaunujen, pyörätuolien ja vastaavien säilytykseen.	TEK17 § 8-8 (2)

RAKENNUKSEN YLEISET TILAT						
Yhteiset tilat	Tilojen ja varustuksen tulee soveltua liikunta- ja toimintaesteisten henkilöiden käyttöön	6 § 241/2017	Postilaatikko, pesutupa, jätehuone ja muut yhteiset tilat tulee suunnitella esteetömmiksi ja käyttökelpoisiksi. (Tilat on hyvä sijoittaa <25 m etäisyydelle sisäänkäynnistä.)	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:148		
Pesutupa			Asuinhuoneiston läheisyydessä tulee olla yhteinen pesutupa, jossa voi pestä ja kuivattaa pyykkiä (jos se ei ole mahdollista asuinhuoneistossa).	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:23		
Taloyhtion saunatila	Asuinrakennuksessa asukkaiden yhteisen sauna-, pesu- ja pukuhuonetilan on sovelluttava liikkumis- ja toimimisesteisille henkilöille. Tilan yhteydessä olevan wc- ja pesutilan on oltava esteetön.	9 § 241/2017				
Yhteisten tilojen ovet			Sellaisen tilan oven, johon lapsilla on pääsy, tulee lapsen voida avata se sisältä ilman avainta. Myös kylmähuoneiden, pakastimien ja vastaavien tilojen ovet tulee olla avattavissa sisäpuolelta ilman avainta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:6	Pesutuvan, kylmähuoneen ja pakastinhuoneen oven on auettava ulos ja sen on oltava avattavissa sisäpuolelta ilman avainta.	TEK17 § 12-13 (2) d)
HUOLTOTILAT						
Tekniikka- ja huoltotilat	Kaikkiin rakennuksen osiin, joissa on säännöllisesti siivottavia, nuohottavia, huollettavia tai tarkastettavia rakennusosia, varusteita taikka laitteita, on oltava pääsy ja työskentelymahdollisuus vaarantamatta työntekijöiden ja sivullisten turvallisuutta	25 § 1007/2017	Täytyy järjestää ja suunnitella siten, ettei käytöstä, huolosta tai asennuksista aiheudu vaaraa. Laitteiden käytöstä ei saa aiheutua likaantumista tai terveydellistä haittaa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:42		
Huoltotilan varustus	Vesipisteen yhteydessä on oltava viemäripiste, joka on liitetty viemäriin viemärikanalusteen kautta. Lattiakaivo on oltava ilmanvaihtokonehuoneessa	26 § 1047/2017	IVK-huoneessa on hyvä olla sähköpistoke, vesitiivis lattia, vesipiste, valaistus sekä kiinteät varusteet/telineet painavien huoltoasennusten avuksi.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:42		
Huoltotilan sijoitus			Huoltotilat tulee sijoittaa ja suunnitella siten että tarvittavien/vaihdettavien suurien ja painavien osien kuljettaminen ei aiheutta vaaratilanteita.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 3:421		
LÄMPÖ JA LAITTEISTOT						

Lämpöilmasto/termiskit klimat			Rakennus on suunniteltava siten, että riittävä/tyyydyttävä lämpöilmasto voidaan ylläpitää. Vaatimus koskee koko rakennusta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:41, 6:411		
Lämpöviihtyvyys			Rakennus ja sen laitteistot tulee suunnitella siten, että käyttötarkoituksen mukainen läpötila/-mukavuus voidaan ylläpitää normaaleissa olosuhteissa. Vaatimus koskee kaikkia huoneita tai sen osia jotka ovat jatkuvassa käytössä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:42, 6:411		
Oleskeluvyöhykkeen lämpötila	Oleskeluvyöhykkeen lämpötilan suunnitteluarvo on 21°C. Lämmityskaudella huonelämpötila voi vaihdella 20-25°C:een välillä, lämmityskauden ulkopuolella 20-27°C:een välillä. Huonelämpötilan hallintaa suunniteltaessa tulee käyttää säävyöhykkeille säädettyjä lämmityskauden mitoitettavia ulkoilman lämpötiloja.	4 § 1009/2017	Oleskeluvyöhykkeen alin lämpötila on +18°C asuin- ja työtiloissa. Pesuhuoneissa, tarhassa, vanhainkodeissa ja vastaavissa tiloissa alin käyttölämpötila on +20°C. (DVUT*) Lattian pintalämpötila >+16°C - <26°C, pesuhuoneissa >+20°C.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:42	Lämmityskaudella ilman lämpötilan tulee pysyä alle 22°C:en lämpöasteen. Lämpötilan tulee sopia tilan käyttöön ja läpötilaa tulee voida säätää.	TEK17 § 13-4 (1)
Lämmitys ja jäähdytys	Rakennuksen huonelämpötilan on oltava suunniteltuna käyttöaikana viihtyisä, eivätkä ilman liike, lämpötilasäteily, lämpötilan vaihtelu, lämpötilaerot ja pintalämpötilat saa sitä heikentää.	4 § 1009/2017	Lämmitysjärjestelmä tulee suunnitella siten, että se täyttää lämpömuukavuusvaatimuksen. Jäähdytysjärjestelmä ei saa aiheuttaa vetoa	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:43		
Tuloilmavirtaus			Lämmityskaudella tuloilmavirtaus oleskeluvyöhykkeellä ei saa ylittää 0.15m/s. Lämmityskauden ulkopuolella tuloilmavirtaus ei saa ylittää 0.25m/s.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:42	Lämmitys- ja jäähdytyslaitteistot tulee suunnitella siten, että sisäilmastosta ja turvallisuudesta on huolehdittu ja että laitteistot tuottavat suunnitellun hyödyn.	TEK17 § 15-1 (1) a), b)
Laitteistot					Lämmitys- ja jäähdytyslaitteistoa tulee voida säätää ja sen tulee soveltua enegiatehokkaaseen käyttöön.	TEK17 § 15-1 (1) c)
Keskuslämmitys					Laitteiston on oltava niin tiivis että se kestää paineen myös maksimiteholla ja siinä tulee olla varmistus kovaa painetta ja lämpöä vastaan. Siinä täytyy olla riittävä määrä jakoja ja se täytyy voida sulkea.	TEK17 § 15-2 (1) a), b), c)

Lämminilmakehitin					Lämminilmakehitin tulee sijoittaa kattilahuoneeseen siten, että tuloilma otetaan ulkoilmasta tiivistä kanavaa pitkin.	TEK17 § 15-2 (2)
Turvallisuus			Kiinteästi asennetut lämmönlähteet eivät saa aiheuttaa sen läheisyydessä oleskeleville vahinkoa tai epämukavuutta. Jos helposti lähestyttävät/saavutettavat lämmityslaitteistot ovat niin kuumia (>90°C), että aiheuttavat koskettaessa palovamman, tulee ne suojata kosketukselta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:41		
Piiput, uunit			Helposti lähestyttävät uunien ja piippujen/hormien pinnat jotka ovat niin kuumia että voivat aiheuttaa palovamman, tulee suojata kosketukselta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:42		
			Uunin lukot jotka ovat <800 mm korkeudella lattiasta tulisi varustaa turvaheloituksella. Uunin lasien, metallisten kahvojen ja muiden vastaavien pintälämpötila ei saa nousta yli 60°C:een.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:42		
PUHTAUS, TERVEYS, ILMANVAIHTO						
Sisäilman laatu	Sisäilmassa ei saa esiintyä terveydelle haitallisessa määrin hiukkasmaisia epäpuhtauksia, fysikaalisia, kemiallisia tai mikrobiologisia tekijöitä eikä viihtyisyyttä jatkuvasti heikentäviä hajuja	5 § 1009/2017	Rakennukset ja asennukset/laitteistot tulee suunnitella siten, että niistä aiheutuu hyvät olosuhteet hyvälle ilmanlaadulle. Ilmanlaadun vaatimustaso määräytyy käyttötarkoituksen mukaan. Huoneilma ei saa sisältää niin paljon saasteita että siitä aiheutuisi terveys- tai hajuhaittaa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:2	Rakennus ja sen ilmanvaihtolaitteistot tulee suunnitella siten, että tuloilman laatu on hyvä. Jos ulkoilma ei ole tarpeeksi puhdasta, täytyy se puhdistaa jottei se aiheuttaisi terveydellistä haittaa ihmisille tai vahinkoa ilmastointilaitteistolle.	TEK17 § 13-1 (2)
Sisäilman kosteus	Sisäilman kosteuden on pysyttävä tilojen suunnitellun käyttötarkoituksen mukaisissa arvoissa sisäilman kosteudesta aiheutuvia kosteusvaurioita, mikrobien kasvua tai terveydellistä haittaa välttämällä	6 § 1009/2017				

Ilman otto- ja poistoaukko	Ulkoilmaa ei saa ottaa ilmanlaatua heikentävän rakenteen tai rakennusosan kautta tai ulkoilman laatua pilaavien lähteiden läheisyydestä.	14 § 1009/2017			Tulo- ja poistoilma-aukko tulee suunnitella ja sijoittaa siten, ettei epäpuhdas ilma palaakaan takaisin sisäilmaan ja että "otto"ilma on mahdollisimman puhdasta. Sijoituksessa tulee huomioida tuulensuunta, liikenne, kasvillisuus, kasautuvan lumen korkeus, ym.	TEK17 § 13-1 (5)
Ilmanottoilaitteen sijoitus	Ulkoilmalaitteiden kautta ei saa päästä ilmanvaihtojärjestelmään siinä määrin lunta tai sadevettä, että se aiheuttaisi vahinkoa järjestelmälle tai ilman laadulle tai haittaisi järjestelmän toimintaa	14 § 1009/2017				
Gammasäteily			Ei saa ylittää 0,3 µSv/h:n rajaa huoneessa jossa oleskellaan pidempään kuin väliaikaisesti.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:12		
Radon			Radonpitoisuuden vuosikeskiarvo ei saa ylittää 200 Bq/m ³ sisäilmassa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:23	Radonpitoisuuden vuosikeskiarvo ei saa ylittää 200 Bq/m ³ sisäilmassa.	TEK17 § 13-5 (1)
Radonin estäminen	Rakennuksen vaipan ja sisärakenteiden ilmanpitävyys ja hormivaikutuksen hallinta on suunniteltava siten, että edellytykset ilmanvaihdon toiminnalle voidaan varmistaa ja vältetään rakenteissa olevien epäpuhtauksien, maaperässä olevien epäpuhtauksien ja radonin siirtymistä sisäilmaan ja vältetään kosteuden siirtymistä rakenteisiin.	21 § 1009/2017			Maassa tulee olla tiivistyskerros ja tuuletus radonin varalle sekä valmius paineenvähennystoimenpitei siin kun huoneilman radonpitoisuus on yli 100 Bq/m ³ . Asetus ei päde, jos voi todistaa etteivät toimenpiteet ole tarpeellisia.	TEK17 § 13-5 (2) a), b), (3)
Mikro-organismit			Rakennus ja sen laitteistot tulee suunnitella siten, että mikro-organismit eivät aiheuta sisäilmaan terveys- tai hajuhaittaa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:24		
Rakennusmateriaalien puhtaus					Rakennusmateriaaleista ei saa irrota lainkaan tai vain vähän epäpuhtauksia huoneilmaan.	TEK17 § 13-1 (7)
Ilman jako ja poisto	Rakennuksen ilman jaon ja poiston on oltava sellainen, että ilma virtaa koko oleskeluvyöhykkeelle välttäen epävihiyisyyttä aiheuttavaa ilman liikettä lukuun ottamatta tehostetun ilmanvaihdon tarvetta ja että huoneillassa syntyvät epäpuhtaudet poistuvat tehokkaasti. Ilman on virrattava rakennuksessa sisäilmaltaan puhtaammista tiloista epäpuhtaampiin tiloihin.	17§ 1009/2017				

Tuloilman laatu			Rakennus ja sen laitteistot tulee suunnitella siten, ettei tuloilma ole likaisempaa kuin ulkoilma. Tuloilman käsittely ei saa huonontaa ilmanlaatua.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:22	Ilmanlaadun on oltava riittävän puhadasta ja hajutonta. Sisäilma ei saa sisältää epäpuhtauksia siinä määrin, että siitä olisi terveydellistä haittaa.	TEK17 § 13-1 (1) b), c)
Huonelämpötilan suunnitteluarvot	Huonelämpötilojen hallinnan suunnittelun perusteena käytettävänä mitoittavina säätietoina on käytettävä liitteessä 1 esitettyjä eri säävyöhykkeille säädetyjä testivuoden säätietoja ja eri säävyöhykkeille säädetyjä lämmityskauden mitoittavia ulkoilman lämpötiloja	4§, liite 1 1009/2017				
Vistelsezonen, oleskeluvyöhyke	Alapinta rajoittuu lattiaan, yläpinta on 1,8 metrin korkeudella lattiasta ja sivupinnat ovat 0,6 metrin etäisyydellä ulko- tai sisäseinästä tai vastaavasta kiinteästä rakennuksen osasta.	2 § 9) 1009/2017	Oleskeluvyöhykkeen alapinta rajoittuu 0.1 m korkeudelle lattiasta, yläpinta 2 m korkeudelle lattiasta ja sivupinnat 0.6 m etäisyydelle seinistä, ja 1 m etäisyydelle ikkunoista ja ovista.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:212		
Ilmanvaihto	Ilmanvaihtojärjestelmän on tuotava rakennukseen riittävä ulkoilmavirta ja poistettava sisäilmasta terveydelle haitallisia aineita, liiallista kosteutta, viihtyisyyttä haittaavia hajuja sekä ihmisistä, rakennustuotteista ja toiminnasta sisäilmaan aiheutuvia epäpuhtauksia.	8 § 1009/2017				
Tuloilmavirtaus/ulkoilmavirtaus	Oleskelutilojen ulkoilmavirraksi on mitoitettava vähintään 6 dm ³ /s henkilöä kohti suunniteltuna käyttöaikana. Asuinhuoneistolle vähintään 18 dm ³ /s Koko rakennukselle mitoitettava vähintään 0,35 l/s per m ² .	9 § 1009/2017	Huoneilman on vaihduttava tiloissa, joissa jatkuvasti oleskellaan. Matalin ilmanvaihto-virtaus on 0,35 l/s per m ² .	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:251	Asunnon ilmastoinnin on taattava riittävä määrä puhdasta ilmaa tiloihin joissa oleskellaan. Vähintään >1,2 m ³ /m ² tunnissa. Makuuhuoneisiin 26 m ³ ja sen täytyy saatyä tarpeen mukaan.	TEK17 § 13-2 (1), (2)
Ilmavirtauksen säätäminen	Asuinhuoneiston ilmavirtojen ohjaus on suunniteltava niin, että tulo- ja poistoilmavirtoja voi ohjata joko rakennus- tai asuntokohtaisesti siten, että niitä voidaan tehostaa vähintään 30 prosenttia suuremmaksi kuin suunnitellun käyttöajan ilmavirrat. Jos ilmanvaihtoa voi ohjata asuntokohtaisesti, asuinhuoneiston tulo- ja poistoilmavirtoja voidaan pienentää enintään 60 prosenttia suunnitellun käyttöajan ilmavirroista	10 § 1009/2017				

Tuloilmavirtaus tiloihin, joissa ei oleksella jatkuvasti					>0,7 m³/m² tunnissa. Asunnossa tulee olla myös tarpeenmukainen perusilmanvaihto silloin, kun asunto on tyhjä.	TEK17 § 13-2 (3)
Tuloilman mitoitus keittiö ja pesutila					Keittiön ja pesuhuoneen ilmanvaihto tulee mitoittaa riittäväksi. Ruoan käry ei saa levitä rakennukseen.	TEK17 § 13-2 (4)
Lämmöntalteenotto /lämpöpumput ym	Ilmanvaihtojärjestelmän lämmöntalteenotto on suunniteltava siten, että epäpuhtaudet ja hajut eivät leviä lämmöntalteenoton kautta. Tulo- ja poistoilman välillä ei saa olla vuotoja.	16 § 1009/2017			Lämpöpumppu- ja viilennyslaitteistot tulee suunnitella ja asentaa siten, ettei niistä aiheudu vahinkoa henkilöille, ympäristölle tai rakennukselle.	TEK17 § 15-4 (1)
Tuloilman ohjaus			Tuloilma on ensisijaisesti ohjettava oleskelutiloihin sekä lepo- ja nukkumistiloihin.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:2521	Tuloilma ohjataan tiloihin jossa oleskellaan, josta se voi virrata vähäpätöisempiin tiloihin, kuten eteiseen.	TEK17 § 13-1 (4)
Ilmastointi ja laitteistot	Ilmavirtoja on voitava ohjata kuormituksen tai ilman laadun mukaan käyttötalannetta vastaavasti.	10 § 1009/2017	Ilmastointilaitteisto on mitoittettava siten, että koko oleskeluvyöhyke "tuuletetaan"/ilmastoidaan sopivalla ilmavirralla.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:2522	Rakennuksessa on oltava ilmastointi joka takaa riittävän hyvän ilmanlaadun. Ilmanvaihto tulee mitoittaa huoneen muodon, käytön ja kosteusrasituksen mukaan sopivaksi.	TEK17 § 13-1 (1) a), (3)
Tulisijat ja erillispoistot	Tulisijan ja erillispoistojen käytön vaatima lisäulkoilmavirran saanti on suunniteltava siten, että rakennuksen ilmanvaihtojärjestelmä toimii hallitusti ja rakennuksen tai huonetilojen paineet eivät muutu haitallisesti.	22 § 1009/2017				
Ilmansuodatus	Ilmansuodatuksen taso on suunniteltava ulkoilman ja sisäilman laadulle asetettujen tavoitteiden perusteella. Ilmanvaihtojärjestelmä on valittava siten että otetaan huomioon järjestelmän sopivuus tarvittavaan suodatuksen tasoon.	12 § 1009/2017				
Siirtoilma	Rakennuksen ilmanvaihto on suunniteltava siten, että siirtoilmana voidaan käyttää vain ilmanpuhtaudeltaan samanarvoisten tai puhtaampien tilojen ilmaa, joka ei saa sisältää ilmanlaatua heikentäviä määriä epäpuhtauksia.	15 § 1009/2017	Pahanhajuisen tai epäpuhtaan ilman siirtoa huoneesta toiseen tulee välttää.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:2523	Huonolaatuista ilmaa ei saa siirtää huoneeseen, jossa vaaditaan parempaa/puhtaampaa ilmaa.	TEK17 § 13-1 (4)

Poistoilma	Ilman on virrattava rakennuksessa sisäilmaltaan puhtaammista tiloista epäpuhtaampiin tiloihin. Ilmanvaihtokanavien yhdistäminen ei saa aiheuttaa epäpuhtauksien leviämisaavaa. Tilasta jonka epäpuhtaudet ovat pääsääntöisesti ihmisistä ja rakenteista lähtöisin voi siirtää ilmaa sellaiseen tilaan joka sisältää paljon epäpuhtauksia, kosteutta ja hajuja.	13 §, 17 §, 18 § 1009/2017	Poistoilma otetaan ensisijaisesti tiloista, joissa ilman laatuvaatimus on matalampi. Poistoilmaa mitoittaessa pesuhuoneesta ja keittiöstä tulee huomioida kosteus ja ruoankäry.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:2524	Huoneiden, joissa on huono ilmanlaatu kuten kylpyhuone, keittiö ja vastaava, tulee olla alipaineisia verrattuna ympäröiviin huoneisiin.	TEK17 § 13-1 (4) 1.
Palautusilma	Rakennuksen ilmanvaihto on suunniteltava siten, että palautusilmana voidaan käyttää vain ilmanpuhtaudeltaan samanarvoisten tai puhtaampien tilojen ilmaa, joka ei saa sisältää ilmanlaatua heikentäviä määriä epäpuhtauksia. Palautusilmaa tilasta jossa on epäpuhtauksia, kemikaaleja, kosteutta tai hajuja ei saa käyttää tuloilmana asuinhuoneistoissa.	15 § 1009/2017	Palautusilman tulee olla laadultaan hyvää ja puhdasta. Palautusilmaa ei saa ottaa pesuhuoneesta tai keittiöstä eikä vastaavasta tilasta. Palautusilma ei saa siirtyä huoneesta toiseen.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:2525	Palautusilmaa ei saa siirtää selliseen huoneeseen jossa ihmiset oleskelevat. Ohje: Palautusilmaa voi hyödyntää sellaisissa tiloissa joissa ihmiset eivät oleskele, kun palautusilma ei siirrä epäpuhtauksia tilaan. Palautusilma tulisi suodattaa.	TEK17 § 13-1 (6), (6) 1.
Tuuletus			Asumiskäyttöön tarkoitettun tilan tai sen osan tulee olla tuuletettavissa avattavan ikkunan tai luukun avulla. Ikkunan tai luukun on avauduttava ulkotilaan tai sellaiseen lasitettuun tilaan joka on avattavissa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:253	Huoneessa tulee olla ainakin yksi avattava ovi tai ikkuna tehokkaaseen tuuletukseen. Huone voidaan tuulettaa ikkunan tai tuuletusventtiilin kautta, jos ulkoilman puhtaus ja meluisuus sen sallii ja ilmastointilaitteisto on soveltuva ikkunan kautta tuulettamiseen.	TEK17 § 13-4 (2), § 13-2 (1)
Ilmastointiasennukset/laitteistot	Ulkoilmalaitteiden kautta ei saa päästä ilmanvaihtojärjestelmään siinä määrin lunta tai sadevettä, että se aiheuttaisi vahinkoa järjestelmälle tai ilman laadulle tai häiritäisi järjestelmän toimintaa.	14 § 1009/2017	Ilmastointilaitteistot on asetettava siten, että ne on helposti huollettavissa ja puhdistettavissa. Pää- ja keruu/yhdistymiskanavissa on oltava kiinteä ilmavirtauksen mittauspiste.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:254	Ilmastointilaitteiston tarkastaminen ja puhdistaminen tulee huomioida laitteiston sijoittamisessa. Laitteiston jäätyminen tulee estää tai jäiden poistaminen tulee olla mahdollista.	TEK17 § 13-1 (5)

Huolto ja puhdistus	Ilmanvaihtojärjestelmä ja sen huoltoväylät siten, että ilmanvaihto-järjestelmän osat voidaan helposti ja turvallisesti puhdistaa, huoltaa, korjata ja vaihtaa. Ilmanvaihtokoneiden huolto ja korjausta varten on varattava vähintään huollettavien laitteiden mittainen tila huoltosuunnassa.	24 § 1009/2017				
Tiiveys	Rakennuksen painovoimaisen tai koneellisen ilmanvaihtojärjestelmän on oltava luja ja tiiviydeltään vähintään tiivisyluokkaa B (0,009 x ps0,65).	19§, 20§ 1009/2017	Tulo- ja poistolmalaitteiden väliset painesuhteet on sovittava laitteistojen tiiveyteen, jotta tulo- ja poistoilma eivät sekoitu/pääse sekoittumaan.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:255		
lämpöviihtyvyys, termisk komfort			Rakennus ja sen laitteistot tulee suunnitella/mitoitaa siten, että lämpöviihtyvyys on sovittavissa tilan käyttötarkoitukseen sopivaksi normaalilla ilmanvaihdolla.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:42	Sisätilan lämpöilmaston suunnittelussa tulee huomioida terveys ja riittävä mukavuus tarkoituksenmukaisessa käytössä.	TEK17 § 13-4 (1)
Lämpöviihtyisyys			Lämmityskaudella tuloilmavirtaus oleskeluvyöhykkeellä ei saa ylittää 0.15m/s. Lämmityskauden ulkopuolella tuloilmavirtaus ei saa ylittää 0.25m/s.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:42	Lämmityskaudella ilman lämpötilan tulee pysyä alle 22°C:en lämpöasteen. Lämpötilan tulee sopia tilan käyttöön ja läpötilaa tulee voida säätää.	TEK17 § 13-4 (1)
Lämmitys ja jäähdytys	Rakennuksen ilman jaon ja poiston on oltava sellainen, että ilma virtaa koko oleskeluvyöhykkeelle välttämättä epäviihtyisyyttä aiheuttavaa ilman liikettä ja että huonetilassa syntyvät epäpuhtaudet poistuvat tehokkaasti.	17 § 1009/2017	Lämmityslaitteistot tulee mitoitaa siten, että vaadittu lämpöviihtyvyys voidaan saavuttaa. Jäähdytyslaitteistot tulee suunnitella siten, ettei epäsymmetristä lämpösäteilyä tai vetoa synny.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:43		
Ilmavirroista aiheutuvat paineet ja rakenteiden ilmanpitävyys	Rakennuksen ulko- ja ulospuhallusilmavirrat on suunniteltava siten, ettei rakenteisiin aiheudu ylipaineen vuoksi rakenteita vaurioittavaa pitkäaikaista kosteusrasitusta eikä alipaineen vuoksi epäpuhtauksien siirtymistä sisäilmaan	21 § 1009/2017				

VESI JA VIEMÄRI						
Vesimittarit	Rakennuksessa on oltava huoneistokohtaiset vesimittarit huoneistoon tulevan kylmän ja lämpimän veden mittaamiseen siten, että mittareiden osoittamaa vedenkulutusta on mahdollista käyttää laskutuksen perusteena. Vesimittari tulee sijoittaa paikkaan jossa se on helposti asennettavissa, huollettavissa ja luettavissa.	10 § 1047/2017				
Juomavesi	Vesilaitteistoon saa johtaa vain talousvedelle asetetut laatuvaatimukset täyttävää vettä. Vesilaitteistosta otettava vesi ei saa vaarantaa terveyttä eikä vedessä saa olla maku- tai hajuhaittaa.	4 § 1047/2017	Hanaveden tulee olla puhdasta ja turvallista sekä saatavilla riittävä määrä. Kylmän veden tulee täyttää juomaveden laatuvaatimukset. Lämpimän veden tulee olla niin lämmintä että se sopii peseytymiseen ja pesuun. Asennuksista ei saa liueta haitallisia aineita eikä siitä saa aiheutua hajuja tai makuja.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:62	Vesiasennusten tulee olla sellaisia, etteivät ne huononna juomaveden laatua, eikä niihin saa kehittyä bakteerikasvustoa. Veden lämpötila ei saa aiheuttaa palovammoja.	TEK17 § 15-5 (1) a), b), c)
Vedenpaine	Vesilaitteiston on kestettävä sisäistä ylipainetta vähintään 1 000 kilopascalialla	7 § 1047/2017	Vesijohtoasennusten tulee olla sellaisia, että ne kestävät staattista vedenpainetta vähintään 1 Mpa, huomioiden paineiskujen vaikutukset.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:625	Vesikalusteisteiden ja -putkien on kestettävä käyttöä normaalilla käyttöpaineella.	TEK17 § 15-5 (2)
Tarkastukset ja korjaukset	Vesijohdot ja laitteet tulee voida helposti tarkastaa, korjata ja vaihtaa.	13 § 1047/2017			Vesiasennusten tulee olla korjattavissa ja helposti vaihdettavissa. Niiden täytyy kestää sisäiset ja ulkoiset kuormat sekä kemialliset rasitteet. Niiden tulee olla riittävän tiiviitä. Asennukset tulee suojata jäätymiseltä.	TEK17 § 15-5 (3) a), b), c), d)
Vuotojen havaittavuus	Vesijohdot ja niihin liitetyt laitteet tulee suunnitella siten, että mahdollinen vesivuoto on helposti havaittavissa. Seinärakenteissa olevissa kytkentäjohtoissa ei saa olla liitoksia.	13 § 1047/2017	Vesijohdot ja vastaavat on toteutettava ja sijoitettava siten, että mahdollinen vuotovesi johdoista ja liitoksista huomataan nopeasti. Vesijohdoissa ei saa olla liitoksia jos ne on asennettu piiloon esimerkiksi kuiluun, seinän sisään tai kiinteän kalusteen taakse eikä niitä voi tarkastaa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:625	Vesivuodot tulee olla helposti huomattavissa, eivätkä ne saa aiheuttaa vahinkoa vesiasennuksiin tai rakenteisiin.	TEK17 § 15-5 (4)

Vesilaitteiston sulku/päähana	Vesilaitteistossa on oltava sulkemismahdollisuudet siten, että laitteistoa on helppo käyttää, huoltaa ja korjata. Sulkuventtiileiden on sijaittava: 1) talokohtaisesti 2) huoneistokohtaisesti 3) pystyjakojohtoissa 4) jakojohdoin asennettujen laitteiden molemmin puolin 5) ennen laitetta tai kalustetta, joka on liitetty kytkentäjohtoon 6) vesimittareiden molemmin puolin. Lämpimän käyttöveden laitteistossa on oltava varolaitte ylipaineen estämiseksi.	17 § 1047/2017	Hanaliitokset tiski- ja pyykinpesukoneisiin tulee varustaa sulkuventtiileillä joissa on helposti saavutettavat säätimet. Jokaisessa asunnossa tulisi olla sulkuventtiili, jotta jokaisesta huoneistosta voisi sulkea veden erikseen.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:625	Tulee olla riittävän hyvä mahdollisuus sulkea vesi päähanasta. Sen täytyy olla helposti saavutettavissa ja hyvin merkitty.	TEK17 § 15-5 (5)
Vesikalusteet	Vesimäärän ja lämpötilan säätöön tarkoitettujen käyttölaitteiden toimintojen ja liikesuuntien on oltava turvallisia. Vesikalusteen käyttölaitteen on oltava rakenteeltaan sellainen, ettei sen pintalämpötila nouse yli 40 celsiusasteen.	9 § 1047/2017				
Lyijypitoisuus			Liuennotta lyijyä juomavedessä <5 µg	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:62		
Lämpötila	Lämminvesilaitteistossa olevan veden lämpötilan on oltava vähintään 55 celsiusastetta ja sitä on saatava lämminvesikalusteesta 20 sekunnin kuluessa. Lämminvesilaitteistosta saatavan veden lämpötila saa olla korkeintaan 65 celsiusastetta	6 § 1047/2017	<60°C	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:621	Veden lämpötilan on sovellettava peseytymistä varten. Käyttöveden normaalilämpötila ei saisi nousta yli 55 °C:en.	TEK17 § 15-5 (1) c) 1., 2. b.
Mikrobikasvusto			Asennukset on suunniteltava siten, ettei kylmä vesijohtovesi vahingossa lämpene. Kiertovesiputket on suunniteltava siten, etteä lämmin vesijohtovesi on >50°C koko matkalta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:622		
Legionellabakteeri			Kylmän vesijohtoveden lämpötila ei saa nousta yli huoneenlämmön ja se kannattaa asentaa kaus läpökanaaleista, lämminvesiputkista ja lämpöpattereista, tai eristää hyvin. Putkessa 8h seisova kylmä vesi ei saa lämmentä yli 24°C:een, eikä seisova lämmin vesi laskea alle 60°C:een.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:622	Lämpimän veden tulisi olla >65 °C kiertosysteemissä.	TEK17 § 15-5 (1) b) a.

Lämpimän käyttöveden kiertojohto	Lämpimän käyttöveden kiertojohdossa ei saa olla lämmönluovuttimia eikä lattialämmitystä	8 § 1047/2017	Rättipatteria, kylpyhuoneen lattialämmitystä tai muita lämmittimiä ei ole hyvä kytkeä lämpimän veden kiertovesiputkeen.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:622		
Jatkoliitokset			Jatkoliitokset vesihanasta tulee olla niin lyhyitä, ettei lämmin vesi jäähdy alle 50°C:een.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:622		
Hanaveden virtaus	Vesikalusteista on saatava käyttötarkoitukseen nähden tasainen virtaama ilman häiritsevää ääntä ja haitallisia paineiskuja. 55 celsiusasteista vettä on saatava lämminvesikalusteesta 20 sekunnin kuluessa.	6 §, 7 § 1047/2017	Vedenvirtauksen tulee olla riittävä eikä se saa aiheuttaa melua eikä kuluttaa putkistoa. Vahinkoa aiheuttavia paineiskuja ei saa syntyä. Sopivan lämmintä vettä tulee saada ilman pitkää odotusaikaa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:623	Asennusten kiinnitysten tulisi kestää oletettu kuormitus. Jos voi olettaa että melua, painevaurioita tai värähtelyä voi syntyä, tulisi asentaa melua ja värähtelyä vaimentava laite.	TEK17 § 15-5 (3) b) 1., 5.
Hanaveden virtaus kylmä ja lämmin vesi	Vesilaitteiston on oltava sellainen, että haitallinen veden ristiinvirtaus lämminvesijohdosta kylmävesijohtoon tai päinvastoin estyy.	6 § 1047/2017	Pesuallas ja bidé 0,1l/s, kylpyamme 0,3l/s ja muut vesipisteet 0,2l/s.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:623		
Kylmä vesi	Kylmävesijohdon on oltava suunniteltu ja asennettu siten, että kylmävesilaitteistossa olevan veden lämpötila saa olla enintään 20 celsiusastetta. Vähintään kahdeksan tunnin käyttämättömän jakson jälkeen veden lämpötila saa olla enintään 24 celsiusastetta.	6 § 1047/2017				
Lämmin vesi omakotitalo			Lämminvesivaraaja on mitoitettava siten, että 10 asteisesta vedestä on kuuden tunnin sisällä saatava 140l 40 asteista (sekoitettua) vettä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:623		
Paineesta ja kulutuksesta/rasituksesta			Vesijohtoasennukset tulee muotoilla ja valmistaa sellaisesta materiaalista, että ne kestävät ulkoista ja sisäistä mekaanista, kemiallista ja mikrobista rasitusta.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:625		
Jätevesi-/viemärijärjestelmät	Rakennuksen jätevesilaitteistosta ei saa aiheutua terveydellistä vaaraa, hajuhaittaa, viemäritulvia, melua eikä ympäristöhaittaa. Jätevesi on johdettava vesihuoltolaitoksen viemäriin tai kiinteistökohtaisesti puhdistettavaksi taikka umpisäiliöön. Viemärin putkikoko ei saa pienentyä virtaussuunnassa.	25§ 1047/2017	Viemärin tulee jatkuvasti vetää jäteveettä 150% siitä määrästä joka hanasta normaalisti tulee. Viemäristä ei saa nousta hajuja.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:641	Viemäröinti tulee mitoittaa siten, että syötetty jätevesi saadaan johdettua pois. Viemärin tulee toimia varmasti ja tehokkaasti. Viemärin tulee kestää sisäisiä, ulkoisia ja kemiallisia kuormia. Se tulee suojata jäätymiseltä ja olla riittävän tiivis vesivahinkojen välttämiseksi.	TEK17 § 15-6 (1) a), b), c), d), e)

Viemäröinti ja lattiakaivo	Vesipisteen yhteydessä on oltava viemäripiste, joka on liitetty viemäriin viemärikalusteen kautta. Lattiakaivoon voi liittää enintään kaksi kuivakaivoa, jotka voivat sijaita enintään kolmen metrin etäisyydellä lattiakaivosta. Lattiakaivo on oltava suihkutilassa, kylpyhuoneessa, pesuhuoneessa, pesutuvassa, ilmanvaihtokonehuoneessa, autonpesupaikassa.	26§ 1047/2017				
Sprinkleri	Sammutusvesilaitteisto voidaan kytkeä rakennuksen vesilaitteistoon vesihuoltolaitoksen luvalla. Sammutusvesilaitteisto ei saa aiheuttaa terveydellistä tai muuta haittaa rakennuksen vesilaitteistolle ja sen toiminnalle.	11 § 1047/2017				
Viemärihajujen leviämisen estäminen	Viemärilaitteistosta ei saa aiheutua hajuhaittaa. Viemäripisteessä on oltava puhdistettava vesilukko. Viemäreiden on oltava yhteydessä rakennuksen vesikaton yläpuolelle ulottuvaan tuuletusviemäriin. Kylmässä tilassa olevan tuuletusviemärin on oltava lämmöneristetty.	28 § 1047/2017				
KOSTEUDENHALLINTA						
Kosteushallinta	Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava rakennushankkeen kosteudenhallintaselvityksen laatimisesta. Selvitys sisältää suunnitelman kosteushallinnasta rakentamisen eri vaiheissa.	12 § 782/2017				
Kosteussuunnittelu	Rakennuksen, rakenteiden ja rakennusosien tulee kestää ulkoiset ja sisäiset kosteusrasitukset suunnitellun käyttöiän ajan. Liian suuri kosteuspitoisuus tai kosteuden kertyminen ei saa aiheuttaa vahinkoa rakennukselle tai siellä oleskelijoille.	3 § 782/2017	Rakennus tulee muodostaa siten, ettei kosteus aiheuta vahinkoa, hajua tai mikrokasvustoa joka voi vaikuttaa puhtauteen ja terveyteen.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:5	Pohja-, tulva-, sade- tai käyttövesi ei saa joutua rakenteisiin ja aiheuttaa kosteusvaurioita, homekasvustoa tai muita hygieenisiä haittoja.	TEK17 § 13-9

Kosteus rakenteissa	Vesihöyry, vesi, lumi tai jää eivät saa aiheuttaa haittaa rakenteisiin kulkeutuessaan. Kosteusvaurioriskien vähentämiseksi kosteudelle alttiiden rakenteiden ja rakennuspohjan kuivatusjärjestelmien on oltava toimintavarmoja niiden suunnitellun käyttöajan ajan.	5 §, 8 § 782/2017	Rakennusosien kosteuspitoisuus ei saa nousta yli niille sallitun kosteuspitoisuusrajan eikä aiheuttaa vahinkoa rakenteille tai terveydelle.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:53	Rakennusosat maan alla ja pinnalla tulee ympäröidä asianmukaisella vedenpoistojärjestelmällä, jotta vesi ei pääse rakenteisiin.	TEK17 § 13-10
Rakennustuotteiden tekniset vaatimukset	Rakennustuotteiden tulee vastata suunnitelmien vaatimuksia ja soveltua rakennuspaikan olosuhteisiin. Rakennustuotteen on kestävä sille tulevat rasitukset koko suunnitellun käyttöajan ajan.	11 § 782/2017				
Rakennustuotteiden kosteus	Rakennusvaiheessa on huolehdittava rakennustuotteiden ja keskeneräisten rakennusosien suojaamisesta kastumiselta ja epäpuhtauksilta työmaavarastoinnin ja rakentamisen aikana.	14 § 782/2017			Rakennustuotteet ja rakenteet tulee rakennusvaiheessa kuivattaa niin hyvin, ettei homekasvustoa, lahoamista tai kaasuja pääse syntymään.	TEK17 § 13-14
Rakenteiden kuivuminen	On huolehdittava, että rakenteissa olevan kosteuden ja rakennuskosteuden kuivumisaste mahdollistaa rakenteiden peittämisen kuivumista hidastavalla ainekerroksella, pinnoitteella tai rakenteella vaurioita aiheuttamatta. On huolehdittava kosteusmittauksin rakenteiden asianmukaisesta kosteuspitoisuudesta seuraavaan työvaiheeseen siirtymistä varten	15 § 782/2017				
Ilmatiiveys, höyrytiiveys	Rakennuksen vaipan liitoksineen sekä rakennuksen sisä rakenteiden ilmanpitävyyden ja höyrytiivyyden on estettävä vesihöyryn rakenteiden kosteusteknisen toimivuuden kannalta haitallinen siirtyminen rakenteisiin.	6 § 782/2017	Jotta kosteus ei pääsisi tiivistymään ja aiheuttamaan vahinkoa rakennukselle, tulee rakennuksen olla niin tiivis kuin mahdollista. Kosteuden tiivistymisen riski kasvaa rakennusten ylimmissä osissa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:531		
Julkisivuverhous	Sadevesi tai lumi ei saa kulkeutua tai kerääntyä vaipparakenteeseen ikkunoiden, ovien tai muiden liittyvien rakennusosien tai laitteiden kautta. Ulkoverhouksen taustan tulee olla tuulettuva ellei kosteus muutoin pääse poistumaan.	5 §, 25 § 782/2017	Kosteudella ei saa olla vaikutusta julkisivun materiaaliin, eikä kosteus verhouksen/julkisivun takana saa nousta liian korkeaksi.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:5324	Julkisivuverhous, ikkunat, ovet ja muut l'vist'v't rakenteet tulee olla sellaisia, että sadevesi ohjautuu rakenteista pois ja että kosteus voi kuivua aiheuttamatta vahinkoja.	TEK17 § 13-12 (1)

	Rakennuksen on oltava sellainen, ettei tuuli, viistosade tai tuulenpaine kuljeta vettä vaipan pintaa pitkin rakenteisiin. Rakennuskosteuden ja ulkopuolisen kosteuden on poistuttava rakenteista haittaa aiheuttamatta.	5 § 782/2017	Etäisyys maanpinnan ja julkisivuverhousen alareunan on hyvä olla >200 mm	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:5324	Julkisivuun satavan veden tulee valua pois.	TEK17 § 13-12 (1) 1.
Vesikate	Veden on poistuttava vesikatolta rakennusta vahingoittamatta. Vesikatolla on rakenteineen ja liitoksineen oltava katteelle sopiva kaltevuus ja tiiviys veden poisjohtamiseksi.	26 § 782/2017	Vesikatteen materiaalia valitessa on hyvä ottaa huomioon katon kaltevuus.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:5325	Vesikate tulee kallistaa ja muotoilla siten, että sadevesi pääsee valumaan pois. Sadevesi, sulava lumi ja jäätyminen eivät saa aiheuttaa vahinkoa rakennukselle.	TEK17 § 13-12 (2)
					Katossa on hyvä olla riittävä kallistus jotta sadevesi ei patoudu uriin tai pinnoitteen karheus ei estä veden poistumista. Asfalttipintaisella katolla kallistuksen tulisi olla >1:40	TEK17 § 13-12 (2) 2., 3.
Tuulettuva/tuuletettu yläpohja	Tuuletustilalla tai -väliällä varustetun rakenteen tuuletustilaan tai -väliin johtavien tuuletusaukkojen tai rakojen on sijoitettava niin, että tuuletustila tai -väli on kokonaisuudessaan tuuletusilman virtausreitteinä ja ettei tuuletustilaan tai -väliin jää kokonaan suljettuja, tuulettumattomia alueita.	7 § 782/2017	Yläpohjan tulee olla sellainen, että sen voi tarkastaa ja huoltaa (ellei se erityisesti ole tarpeetonta).	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:5325	Jos tuulettuvan yläpohjan alapintaan voi kondensoitua vettä, tulee katon alla oleva rekenne suojata vedenpitävällä pinnalla.	TEK17 § 13-12 (3)
Vedenohjaus rakennuksen vierellä			Maan pinnan tulee kallistua rakennuksesta pois päin 1:20 vähintään kolmen metrin matkalla.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:5321	Katolta poistuva vesi on johdettava rakennuksen lähetyviltä pois sadevesijärjestelmällä.	TEK17 § 13-12 (2) 4.
Salaoja	Rakennuspohja on salaojitettava veden kapillaarivirtauksen katkaisemiseksi ja pohjavedenpinnan pitämiseksi riittävällä etäisyydellä rakennuksen alapohjasta.	17 § 782/2017	Salaoja-/kuivatusvesi on joko ohjattava suoraan maahan tai hulevedenpoistoputkiin. Salaojavesiviemäriin on järjestettävä lietekaivo, joka sijoitetaan viemäriverkon edelle.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:643		

Hulevesi	Maanpinnan kuivatus ja hulevesien hallinta on suunniteltava siten, että hulevedet johdetaan pois rakennuksen vierestä hulevesijärjestelmän avulla. Ensisijainen ratkaisu hulevesien poistamiseksi on niiden viivyttäminen ja imeyttäminen kiinteistöllä. Jos hulevesien imeyttäminen ei ole maaperän ominaisuuksien vuoksi mahdollista, kiinteistöllä on oltava hulevesilaitteisto, jonka kautta hulevedet virtaavat avo-ojaan, vesistöön tai kunnan hulevesiviemäriin. Hulevesilaitteistoon ei saa johtaa jätevesiä.	16 § 782/2017, 35§ 1047/2017	Hulevesijärjestelmän on kuljetettava sade- ja sulamisvedet pois tontilta, jotta tulvimiselta, onnettomuuksilta ja rakennusvaurioilta säästyttyisiin.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:642		
Maanvastaiset rakenteet	Maanvastaisen lattian on oltava 300 mm korkeudella ympäröivän maan pinnasta.	18 § 782/2017				
Ryömintätila	Ryömintätilan korkeuden tulee olla keskimäärin >800 mm. Ryömintätila ja siellä sijaitsevat laitteet tulee voida tarkastaa.	20 § 782/2017	Ryömintätila tulee voida tarkastaa kauttaaltaan.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 6:5323		
MELU/ÄÄNIMAAILMA						
Melu	ääniolosuhteet on suunniteltava ja toteutettava siten, että tilassa saavutetaan sen käyttötarkoitus huomioon ottaen riittävä puheenerotettavuus.	6 § 796/2017	Kaikki rakennukset tulee suunnitella siten, että häiritsevää melua ei synny tai siirry, eikä aiheudu terveydellistä haittaa ihmiselle	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 7:1	Ihmisellä tulee olla mahdollisuus työhön, lepoon, harrastuksiin, keskusteluun ja nukkumiseen ilman häiritsevää melua. Varoitussignaalien äänet eivät saa hukkaa ympäröivään meluun.	TEK17 § 13-6 (1)
Ääneneristys	Asuinrakennuksen ulkovaipan ääneneristys on suunniteltava ja toteutettava siten, että ääneneristys on vähintään 30 desibeliä ja impulssimaisen, kapeakaistaisen tai pienitaajuisen melun keskiäänitaso ei ylitä nukkumiseen tai lepoon käytettävissä huoneissa 25 desibeliä	5 § 796/2017				
Akustiikka	Sisäänvedettyjen parvekkeiden, viherhuoneiden ja kattoterassien ääneneristys on suunniteltava ja toteutettava siten, että ääniympäristöstä ei aiheudu asukkaille haittaa	4 § 796/2017			Akustiikan tulee olla asukkaalle sopiva rakennuksen sisällä sekä pihan virkistysalueilla. Akustiikka tulee suunnitella tilan tarkoitukseen sopivaksi.	TEK17 § 13-6 (1)

Ääniympäristö	Jos asunto kytkeytyy rakenteellisesti tiloihin joissa syntyy voimakasta, häiritsevää tai pienitaajuisia ääntä, tulee toteuttaa riittävä ääneneristys. Impulssimaisen, kapeakaistaisen tai pienitaajuisen melun yhden tunnin keskiäänitaso ei saa ylittää nukkumiseen tai lepoon käytettävissä huoneissa 25 desibeliä.	4 § 796/2017	Asuinrakennusten ulkopuolinen melu sekä rakennuksen laitteistoista ja hisseistä aiheutuva melu/ääni tulee voida vaimentaa.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 7:2	Riittävän äänenlaadun hallintaan sisältyy ilmaääni, askel- ja rakenneäänet, rakennuksen laitteistot sekä rakennuksen ulkopuolinen melu. Lisätietoa standardista NS 8175:2012	TEK17 § 13-6 (1)
Värähtely	Rakennuksen suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon rakennuspaikan melu- ja värähtelyolosuhteet	3 § 796/2017			Värähtelystä ei saa olla haittaa henkilöille jotka oleskelevat rakennuksessa tai ulkoalueilla. Tie- ja raideliikenne voivat aiheuttaa värähtelyä rakennukseen.	TEK17 § 13-6 (3)
Äänitasoeroluku			52dB (asunnon ulkopuolisesta tilasta asunnon sisäiseen tilaan)	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 7:21a		
Askeläänitasoluku			56 dB (asunnon ulkopuolisesta tilasta asunnon sisäiseen tilaan)	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 7:21a		
Äänitasoeroluku			52dB (käytävästä ja porraskäytävästä asuntoon)	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 7:21a		
Askeläänitasoluku			62dB (käytävästä ja porraskäytävästä asuntoon)	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 7:21a		
Äänitasoeroluku (huonetilojen välinen ilmaääneneristys)	Asunnoissa pienin sallittu äänitasoeroluku 55 D nT,w(dB)	4 § 796/2017				
Askeläänitasoluku (huonetilojen välinen askelääneneristys)	Suurin sallittu askeläänitasoeroluku 53 L'nT,w+ C l, 50-2500(dB)	4 § 796/2017				
Jälkikaiunta-aika	Porrashuoneessa ja uloskäytävässä <1,3 sekuntia	6 § 796/2017	Porrashuoneessa <1,5 ja käytävässä <1,0	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 7:21d taulukko		
Keskiäänitaso sisätilat (melun voimakkuus)	Asuinhuone 28 dB, keittiö 33 dB, porrashuone 38 dB	5 § 796/2017	Asuinhuone 30 dB, keittiö 35dB	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 7:21b		
Keskiäänitaso ulkotilat (melun voimakkuus)	Piha- ja oleskelualueet sekä parvekkeet on suunniteltava siten, että melun keskiäänitaso ei ylitä 55 desibeliä kello 7-22 välillä. Viherhuoneissa melun keskiäänitaso ei saa ylittää 45 desibeliä.	6 § 796/2017	Tabell 7:21c	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 7:21c		

KATTOVARUSTEET						
Vesikattovarusteet	Katolla sijaitseville savupiipuille, ilmanvaihtolaitteille sekä muille säännöllistä käyntiä edellyttävillä rakennusosille ja laitteille on oltava turvallinen ja helppokulkuinen katkeamaton kulkutie. Yli 1:8 kaltevilla katolla on käytettävä kattosiltaa, lapetikasta, kattoporrasta, askeltasoja tai jalkatukia.	25 § 1007/2017	Katolle on järjestettävä kulku, kiinteät varusteet katolla liikkumista varten sekä turvavarusteet katolta putoamisen estämiseksi. (Ellei se ole tarpeetonta rakennuksen käytön tai huollon kannalta.) Räystäillä ja kattolappeilla tulee olla kiinteät astinlaudat jos kattokorkeus ja -muoto niin vaativat. Jos harjakorkeus >8 m tai kaltevuus > 1:3 (18%)	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:241, 8:2432		
Vesikatolle kulku	Yli 9 metriä ja enintään 28 metriä korkeissa rakennuksissa ullakolle ja katolle on päästävä sekä sisä- että ulkokautta ja yli 28 metriä korkeissa rakennuksissa sisäkautta. Rakennuksessa, jonka korkeus ylittää 9 metriä, on oltava kiinnitysrakenteet turvaköysiä varten. Rakennuksessa on oltava myös riipputelineiden kiinnitysrakenteet ja -varusteet, jos julkisivun huoltoon ei ole suunniteltu muuta toimivaa ratkaisua	25 § 1007/2017	Rakennuksissa tulee olla kiinteät pääsy/kulku/kävely-yhteydet sinnä määrin kuin se on turvallista. Irtonaisia järjestelyitä saa käyttää jos henkilövahingon vaara on vähäinen. "Reittejä" tulee voida käyttää myös työvälineiden ja laitteiden kuljetukseen.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2421		
Ulkotikas/seinätikas			Kiinteä tikas ei saa yltää maahan saakka, jotta lapset eivät pääse kiipeämään niille.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2421		
Kattotikas ja kattosilta			Jos kattokaltevuus on >1:10 (6%) tai harjakorkeus on >8 m tulee katoilla olla kiinteät kattotikkaat ja kattosillat tai vastaavat järjestelyt jotta kulku olisi turvallista. Tasanne on tarpeen vaatiessa järjestettävä tavaroiden ja välineiden kuljetusta varten.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2422		
Tikas savupiipulle			Jos savupiipun suu on >1200 mm korkeudella kattopinnasta, tulee piipulle järjestää tikas.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2422		
Lumiesteet	Sisäänkäynnin ja kulkuväylän on oltava suojattu rakennuksen katolta putoavalta lumelta ja jäältä lumiestein katemateriaali ja katon kallistus huomioon ottaen.	18 § 1007/2017	Suojavarusteet putoavan lumen ja jään varalle on järjestettävä rakennuksen sisäänkäyntien kohdalle jos harjakorkeus on >8 m tai kaltevuus >1:3 (18%)	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 8:2434		

POISTUMISTIET	SUOMI		RUOTSI		NORJA	
Poistumistien pituus	<30 m poistumisalue, josta yksi uloskäytävä, hoitolaitosten yöpymistilat, majoitustilat, myymälät, >30 m jos poistumisalue varustettu automaattisella sammutuslaitteistolla.	32§ 848/2017 Taulukko 10	<60 m käyttöluokka 1, <45 m käyttöluokat 1, 3, 5B, <30 m käyttöluokat 2A, 2B, 4, 5A, 5C, 5D, <15 m käyttöluokat 6, 2C	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 Taulukko 5:331	<50 m riskiluokat 1, 2, <30 m riskiluokat 3, 4, 5, <25 m riskiluokka 6	TEK 17 § 11-13 Taulukko 1
Uloskäytävän/ poistumistien leveys	>1200 mm (mitoitetaan kuitenkin henkilömäärän mukaan)	34§ 848/2017	>900 mm, oviaukot > 800 mm. Julkisissa tiloissa >1200 mm.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:334	Riskiluokassa 1,2 ja 4 >860 mm, riskiluokissa 3,5 ja 6 >1160 mm.	TEK 17 § 11-14 (1) 4. a., b.
Poistumisaikalaskelman osana turvallisuus selvitys	Laskelmassa on esitettävä keskimääräinen poistumisaika, kauanko vaaraa aiheuttavien olosuhteiden muodostumiseen kuluu aikaa sekä arvio riittääkö aika pelastautumiseen.	36,§ 37§ 848/2017				
Rakennusten etäisyydet	>8 m, tai rakenteellisin ratkaisuin on estettävä palon leviäminen naapurirakennuksesta toiseen.	29§ 848/2017	>8 m. Rakennukset tulee sijoittaa tarpeeksi kauas toisistaan jotta palo ei leviäisi rakennuksesta toiseen.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:61	>8 m. Jos etäisyys on <8 m, tulee rakennuksen bruttoalaa pienentää niin paljon, ettei rakennuksen palaminen aiheuta suurta taloudellista vahinkoa.	TEK 17 § 11-6 (2), (3)
PALO-OSASTOINTI	SUOMI		RUOTSI		NORJA	
Päällekkäiset aukot ulkoseinässä	Päällekkäisten ikkunoiden välille >1000 mm etäisyys, tai paloa kestävät ikkunat E 15.	YM perustelumistio (Asetus rakennusten paloturvallisuudesta), PKSRava 117b 24	Päällekkäisten ikkunoiden välille >1200 mm etäisyys, tai paloa kestävät ikkunat: toinen ikkuna E 30 tai molemmat E 15.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:553 Taulukko	a. Päällekkäisten ikkunoiden etäisyyden tulee olla vähintään alemman ikkunan korkeuden verran ja paloluokaltaan E30 tai b. joka toinen ikkuna on E30	TEK 17 § 11-8, (2) H. 1. a., b.,
Päällekkäiset aukot ulkoseinässä	Aukon yläpuolelle ulokkeellinen rakenne, joka on 200 mm aukkoa leveämpi molemmilta sivuilta. Tarvikkeet A2-s1, d0.	PKSRava 117b 24			tai c. julkisivun sisäänveto on >1200 mm ulkoseinästä tai uloke on palonkestoltaan sama kuin välipohja tai d. rakennuksessa on automaattinen sprinklerijärjestelmä.	TEK 17 § 11-8, (2) H. 1. c., d.
Päällekkäiset aukot ulkoseinässä	Jos ulokkeellinen rakenne on ranskalainen parveke, osastointivaatimus on EI30.	PKSRava 117b 24				
Sisänurkassa olevat ikkunat			Ei 2000 mm lähemmäksi toisiaan, tai paloa kestävät ikkunat: toinen E 30 tai molemmat E 15.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:553 Taulukko		

PALOLUOKAT	SUOMI					
	Rakennuksen eri osat voivat kuulua eri paloluokkiin edellyttäen, että palon leviäminen osasta toiseen on estetty palomuurilla	4§ 848/2017				
P0	Käytetään kun rakennus suunnitellaan palonkehityksen perusteella.	4§ 848/2017			Jos P0 -rakennuksen lupahakemus perustuu rakennuksen kokoon nähden normaalia pienempään henkilömäärään tai pieneen palokuormaan, tulee rakennuksessa olla kiinteä merkintä sallitusta yhtäaikaisesta henkilömäärästä.	9§ 848/2017
P1	Käytetään kun rakennus suunnitellaan luokkien ja lukuarvojen perusteella.	4§ 848/2017	P1-paloluokan palo-osaston palokuormaryhmä on määritettävä. Palokuormaryhmä voidaan määrittää käyttötarkoituksen perusteella:	6§ 848/2017		
			<600 MJ/m² Asunnot, hoitolaitokset, työpaikkatilat, koulut, liikuntahallit, kirjekot, teatterit, päiväkodit	7§ 848/2017		
			600 -1200 MJ/m² Asuinrakennusten palo-osastot joissa on irtaimistovarastoja, <50m ² varastot moottoriajoneuvojen huoltotilat, näyttelyhallit, kirjastot	7§ 848/2017		
			>1200 MJ/m² Erillisiä palo-osastoja olevat >50m ² varastot	7§ 848/2017		
P2	Käytetään kun rakennus suunnitellaan luokkien ja lukuarvojen perusteella.	4§ 848/2017	Rakennuksen korkeutta, pinta-alaa ja henkilömäärää on rajoitettava rakennuksen käyttötarkoituksesta riippuen P2 ja P3 paloluokan rakennuksissa.	8§ 848/2017		
			Käyttötarkoituksen ja koon rajoitukset	Taulukko 1 b. 848/2017	Esimerkiksi nelikerroksinen asuinrakennus, jonka kaikki kerrokset kuuluvat samaan asuntoon saa olla 14 m korkea ja pinta-alaltaan 12 000 m ² , asuin- tai työpaikkarakennus saa olla kahdeksankerroksinen, 28 m korkea ja pinta-alaltaan 12 000 m ² jos se on varustettu automaattisella sammutuslaitteistolla.	

			Henkilömäärän ja paikkaluvan rajoitukset	Taulukko 2 848/2017	Esimerkiksi asuirakennukset ja työpaikatilat, joissa on >2 kerrosta, rajoitetaan henkilömäärä 1000 henkilöön. Kokoontumistiloissa rajoitetaan henkilömäärä 250:een jo silloin kun kerroksia on kaksi.	
P3	Käytetään kun rakennus suunnitellaan luokkien ja lukuarvojen perusteella.	4§ 848/2017				
			Käyttötarkoituksen ja koon rajoitukset	Taulukko 1 a. 848/2017	Esimerkiksi yksikerroksinen rakennus saa olla 9 m korkea ja pinta-alaltaan 2400 m ² , kaksikerroksinen saa olla 9 m korkea ja pinta-alaltaan 1600 m ² . Asuirakennuksen päällekkäiset kerrokset eivät saa kuulua eri asuntoihin.	
			Henkilömäärän ja paikkaluvan rajoitukset	Taulukko 2 848/2017	Esimerkiksi asuirakennukset ja työpaikatilat, joissa on yksi kerros saa henkilöitä olla 250, kahdessa kerroksessa rajoitetaan henkilömäärä 150 henkilöön. Kokoontumistiloissa rajoitetaan henkilömäärä 500:een kun kerroksia on yksi ja 50:een kun kerroksia on kaksi.	

PALOTEKNISET LUOKAT	RUOTSI					
Br0 - Rakennukset joissa erittäin/oikein suuri suojaustarve (täytyy varmistaa analyttisellä mitoituksella BBRAD)			Rakennukset joissa >16 kerrosta tai kuuluvat käyttöluokkaan 5C tai 5C tai tietynlaiset kokoontumistilat (katso yleisohje)	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:22		
Br1 - Rakennukset joissa suuri suojaustarve			Rakennukset joissa >3 asuinkerrosta tai kuuluvat käyttöluokkaan 4, 5A, 5B tai 5C, kokoontumistilat toisessa kerroksessa jotka kuuluvat käyttöluokkaan 2B tai 2C	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:22		
Br2 - Rakennukset joissa kohtuullinen suojaustarve			Pientalot joissa >3 asuinkerrosta, rakennukset joissa >2 asuinkerrosta ja asuinhuoneisto vinttikerroksessa, tai kokoontumistiloja käyttöluokassa 2B tai 2C pohjakerroksessa	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:22		
Br3 - Rakennukset joissa vähäinen suojaustarve			Kaikki loput rakennukset	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:22		
KÄYTTÖLUOKAT	RUOTSI					
1 - Teollisuus, toimistotilat			Paikka joka on oleskelijalle tuttu, oletetaan että pääsee itse ulos, on oletettavasti hereillä	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:211		
2 - Kokoontumistilat			Oleskelija ei tunne paikkaa, mutta pääsee itse ulos ja on hereillä	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:212		
2A - Kokoontumistila jossa alle 150 henkilöä			Rakennus ei ole oleskelijalle tuttu, oletetaan että pääsee itse ulos, on hereillä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:212		
2B - Kokoontumistila jossa yli 150 henkilöä			Rakennus ei ole oleskelijalle tuttu, oletetaan että pääsee itse ulos, on hereillä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:212		
2C - Kokoontumistila jossa yli 150 henkilöä ja jossa alkoholia tarjoillaan rajattomasti			Rakennus ei ole oleskelijalle tuttu, oletetaan että pääsee itse ulos, on hereillä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:212		
3 - Asunnot (3A tavalliset asuinrakennukset, 3B yhteisöasunnot)			Rakennus on oleskelijalle tuttu, oletetaan että pääsee itse ulos, ei voi olettaa olevan hereillä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:213		
4 - Hotellit			Rakennus ei ole oleskelijalle tuttu, on kuitenkin edellytykset päästä itse ulos, ei voi olettaa olevan hereillä.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:214		
5 - Hoitolaitokset			Oleskelijoilla on rajoittuneet tai ei mitään edellytyksiä selviytyä itsenäisesti ulos.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:215		
5A - Hoitolaitokset vain päivä- tai yökäyttöön kuten päiväkodit, esikoulut			Oleskelijoilla on rajoittuneet tai ei mitään edellytyksiä selviytyä itsenäisesti ulos.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:215		
5B - Hoitolaitokset mieleltään tai ruumiiltaan rajoittuneille henkilöille tai sellaisille jotka eivät voi huolehtia itsestään			Oleskelijoilla on rajoittuneet tai ei mitään edellytyksiä selviytyä itsenäisesti ulos.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:215		

5C - Sairaalat ja terveydenhuolto-rakennukset			Oleskelijoilla on rajoittuneet tai ei mitään edellytyksiä selviytyä itsenäisesti ulos.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:215		
5D - Hoitolaitokset, joissa oleskelijat ovat lukittuina kuten vankilat, suljetut osastot			Oleskelijoilla on rajoittuneet tai ei mitään edellytyksiä selviytyä itsenäisesti ulos.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:215		
6 - Myllyt, paperitehtaat, tekstiiliteollisuus, puutuotantolaitokset			Rakennukset joissa palon syttymisriski on suuri, tai palon syttymisellä on nopeat ja mittavat vaikutukset.	BFS 2011:6 - BFS 2017:5 5:216		

PALOTEKNISET LUOKAT	NORJA						
						Paloluokka määräytyy palon vaikutuksen mukaan, mihin vaikuttaa rakennuksen käyttötarkoitus, riskiluokka, henkilömäärä ja palokuorma.	TEK 17 § 11-3
Paloluokka 1 - Vähäiset vaikutukset						Rakennukset yhdessä kerroksessa, jossa oleskelijoiden määrä on satunnainen ja rakennuksen sisältö on itse rakennusta arvokkaampi.	TEK 17 § 11-3
Paloluokka 2 - Keskisuuret vaikutukset						Kaksikerroksiset Museot, teatterit, liikuntahallit, kokoontumistilat, kolmi- tai nelikerroksiset asuinrakennukset, lastenkodit, koulut päiväkodit	TEK 17 § 11-3 Tabell 1
Paloluokka 3 - Suuret vaikutukset						Viisi- tai useampikerroksiset toimistot, varastot, koulut, asuinrakennukset, kokoontumistilat, teatterit, museot, sairaalat, vankilat	TEK 17 § 11-3 Tabell 1
Paloluokka 4 - Erittäin suuret vaikutukset						Rakennukset, joissa yli 16 kerrosta, on maan alla, on kemianlaitos tai tietoverkko tai rakennus aiheuttaa palaessaan suurta tuhoa ja ympäristövahinkoa.	TEK 17 § 11-3 a., b., c., d., e.
RISKILUOKAT	NORJA						
1 - Lentokonehallit, autokatokset, sahat, venevajat						Rakennuksen henkilömäärä on tietty, paikka on oleskelijalle tuttu, oletetaan että pääsee itse ulos. Rakennuksessa ei yövytä.	TEK 17 § 11-2
2 - Teollisuusrakennukset, toimistot, parkkitalot, varastot, kemian laboratoriot						Rakennuksen henkilömäärä saatetaan tietää. Paikka on oleskelijalle tuttu, oletetaan että pääsee itse ulos. Rakennuksessa ei yövytä.	
3 - Päiväkodit, koulut						Rakennuksen henkilömäärää ei välttämättä tiedetä tarkasti, paikka on oleskelijalle tuttu, oletetaan että pääsee itse ulos. Rakennuksessa ei yövytä.	

4 - Asunnot, vapaa-ajan asunnot, lastenkodit, opiskelija-asuntolat					Rakennuksen henkilömäärää ei välttämättä tiedetä tarkasti, paikka on oleskelijalle tuttu, oletetaan että pääsee itse ulos. Rakennuksessa yövytään.	
5 - Kokoontumistilat, liikuntahallit, museot, kirkot, myymälät					Rakennuksen henkilömäärää ei välttämättä tiedetä tarkasti, rakennus ei ole oleskelijalle tuttu tai ei voi olettaa henkilön pääsevän itse ulos. Rakennuksessa ei yövytä.	
6 - Vankilat, mielisairaalat, hotellit, palveluasunnot, sairaalat					Rakennuksen henkilömäärää ei välttämättä tiedetä tarkasti, rakennus ei ole oleskelijalle tuttu tai ei voi olettaa henkilön itse pääsevän ulos. Rakennuksessa yövytään.	